

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

50
ДИНАРА
1952

Година XXVI

Број 729

18. децембар 1965.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У ОВОМ БРОЈУ:

ПРАЗНИК ЈНА
КАКО ЈЕ НАСТАО УСТАНИЧКИ
СОВЈЕТ
ШАХ
СПОРТ
ХОТЕЛ-ГРАД
ЧУДА ХИРУРГИЈЕ
БАМБИЛЕВА НОВОГОДИШЊА
АВАНТУРА
ЖИВОТ КЕШЛЕРА
ПОСЛЕДЊИ ПЛОТУН БАТЕРИЈЕ
ХЕРОЈА
ИЗ СВЕТА ЖИВОТИЊА
ШАРЕНИ КУТАК

КРОЗ БЕКОБЕ

ЛЕВО И ДЕСНО

У Енглеској, Јапану и још неким другим земљама постоји правило: „Држи се леве стране!“ Због чега су се разишле „на две разне стране“ саобраћајне реке на улицама Земљине кугле? Разлика није настала случајно. Као што је познато, Енглеска је острвска држава и због тога се веза између ње и становника других земаља углавном одржава морским путем.

Главни град Енглеске, Лондон, лежи на ушћу Темзе где је некад стизало много бродова. До судара је често долазило. Да би се заведе ред поморске власти издале су одредбу која је тачно прописивала узајамни положај бродова за време кретања. У тој одредби је стајало да су „бродови при сусрету један с другим дужни да се мимоиђу придржавајући се стране видљивог кретања Сунца.“ А Сунце се у односу на Земљу креће слева надесно. Због тога су и бродови били дужни да се при сусрету држе леве стране. Тим истим правилом ускоро су почели да се руководе и у саобраћају по сувом. А када су се појавили аутомобили, придружили су се и они већ утврђеном поретку кретања. Ето због чега Енглези возе левом страном и због чега се у њиховим колима управљач налази не с леве, већ с десне стране.

У давна времена многе европске континенталне државе биле су покривене густом, непроходном шумом. Насеља у њима била су далеко једна од других и једина веза између њих биле су просечене стазе толико уске да њима једва да су могла да се размимоиђу два коњаника. Ини без оружја од једног насеља до другог било је опасно. И коњаници и пешаци обично су ишли наоружани мачевима који су им висили о левом бедру док им је леву руку покривао штит. При сусретима, путници су се старали да се тако размимоиђу да им заштићена страна тела буде окренута ономе ко долази у сусрет, то јест држали су се десне стране путевља. Обичај кретања десном страном одржао се и када су путеви постали шири, кад се појавио прави друмски саобраћај са обичним колским запрегама, колима и кочијама.

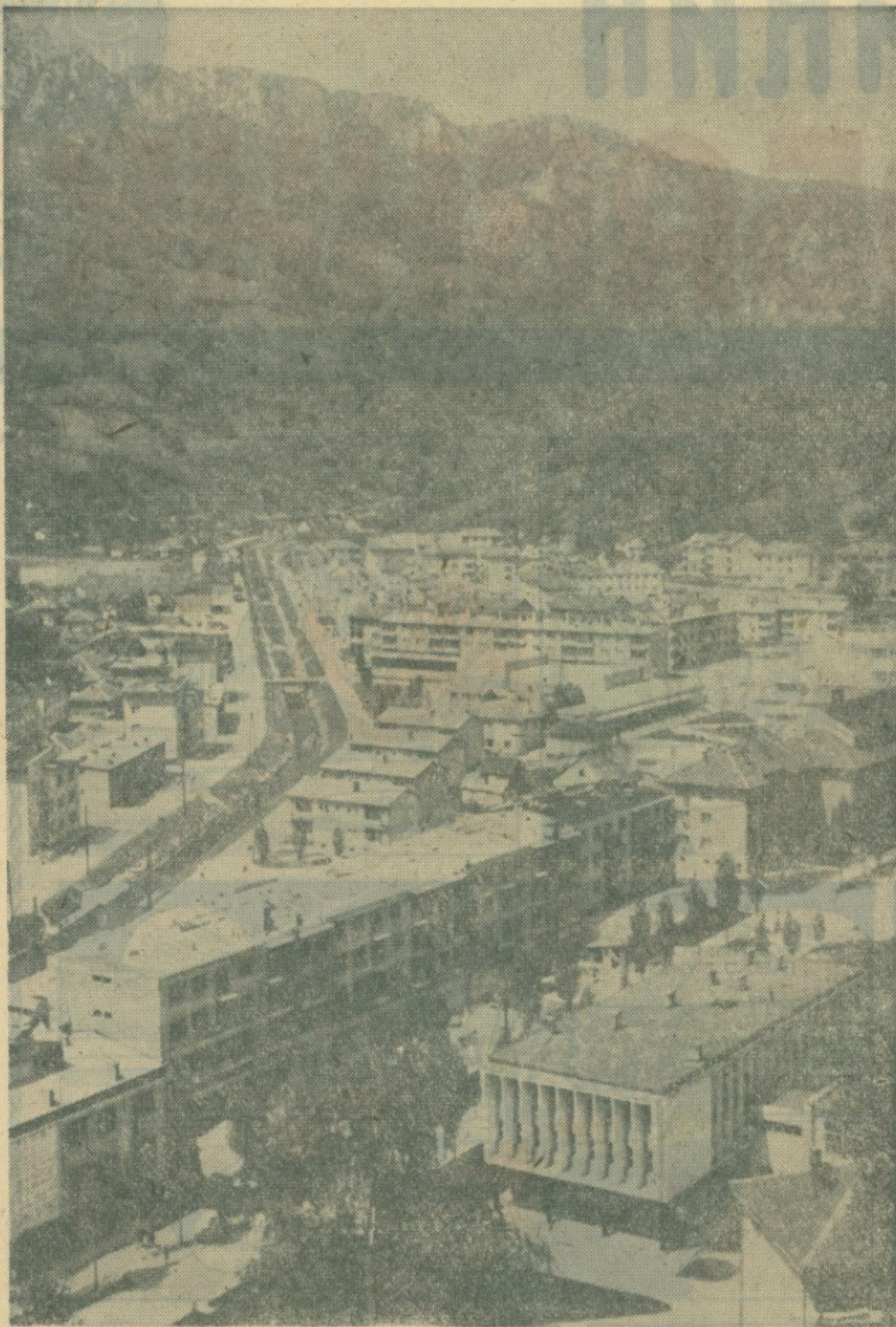
Том правилу потчињава се данас и аутомобилски саобраћај.

Кроз нашу земљу

МАЈДАНПЕК

СВЕ ДО 1959. ГОДИНЕ Мајданпек је био мање насеље са кривудавим улицама и многим малим кућицама, учерницама. Сада је то један од најлепших градова, у чију је изградњу заједница уложила преко три милијарде динара. Наместо некадашњих учерница саграђено је преко 120 двоспратних и троспратних зграда, затим велика робна кућа, модеран хотел итд. Улице су асфалтиране и имају травњаке и фонтане. Кроз Мајданпек протиче Мали Пек. Његово корито је каналисано и поплочано камењем, те је у стању да прими веће котичице воде, чиме се избегавају поплаве града.

Мајданпек је прави град бакара. У брдима око града постоје богата налазишта бакарних руда, које су користили најпре Римљани, а касније и средњовековни рудари. Да би се олакшало вађење руда скинут је слој земље који је покривао рудно тло и руда се сада вади на отвореним радилиштима. На слици: поглед на Мајданпек са пута за дневни коп рудника бакара.

АНЕГДОТЕ

ОПРАВДАН СТРАХ

Енглеска краљица Ана посетила је једном опсерваторију у Гриничу. Из разговора с директором опсерваторије, познатим астрономом Бредлијем, дознала је за његове велике успехе и успехе његових сарадника. На крају она се заинтересовала и за Бредлијеву плату и плате осталих астронома.

— Тако мало? — зачудила се краљица. — Треба вам повећати плату.

— Не чините то, господарице, — уплашио се Бредли — иначе ће на моје место почети да постављају племиће и дворане.

СХВАТИ КАКО УМЕШ

Старогрчки драмски писац Еврипид написао је један филозофски трактат и послао га на читање и оцену Сократу. Овај је прочитао спис и овако одговорио аутору:

„Све оно што сам разумео написано је величанствено. Не сумњам да је и оно што нисам разумео исто тако величанствено изложено“.

УКУСАН ТЕРМОМЕТАР

Термометар који је изумео Галилеј није се пунио живом или алкохолом, већ вином. Један од тих својих термометара Галилеј је послао једном свом пријатељу научнику у Енглеску пропративши поштом објашњењем о његовом значају и употреби.

Да ли се писмо изгубило или учени пријатељ није схватио његову садржину, тек Галилеј је добио од њега овакав одговор:

„Вино је заиста одлично. Молим те, пошаљи ми још који од тих апарата“.

НЕКА СЕ МЕЊА РЕД ВОЖЊЕ

Бернард Шо је изнад свега мрзео да позоришни режисери врше скраћења и измене у његовим позоришним комадима. Интендант једног позоришта у Глазгову припремио је једну Шоову комедију и приликом генералне пробе послао му телеграм:

„Дозволите скраћења — иначе ће гледаоци пропустити последњи воз“.

Од Шоа је стигао хитан телеграфски одговор: „Забрањујем ма какво скраћење и измену — измените ред вожње“.

ПИКАСООВО ОБЈАШЊЕЊЕ

Послана да интервјуише Пабла Пикасоа, једна млада новинарка замолила га је на крају да јој објасни због чега средовечни мушкарци у већини случајева изгледају млађи од средовечних жена. Пикасо је размишљао читав минут, а затим јој одговорио:

— Због тога што жена од 40 обично има 50 година.

Риплејс Веровали или не!

Елизабет Слај
(1655 - 1738)

ИЗ САТОМ ХИЛА (ЕНГЛЕСКА) ТРЕЋА ЖЕНА СЕМЉЕЛА СЛАЈА УМРЛА ЈЕ У 82 ГОДИНИ

104 ГОДИНЕ ПОСЛЕ СМРТИ ЊЕГОВЕ ПРВЕ ЖЕНЕ!

НАЈНЕОБИЧНИЈА ЗАКУПНИНА У ИСТОРИЈИ

ГОДИШЊА ЗАКУПНИНА ЗА ЗАМАК КЕРАЛИО У ФРАНЦУСКОЈ Састојала се три и по века од једног јединог зајета — али оно је морало бити однето у суседни замак серек у колима која су вукла 4 вола и ту уручено властелину на послужавнику који су носила 4 човека (1459 - 1789)

ГВОЗДЕНИ КЉУЧ

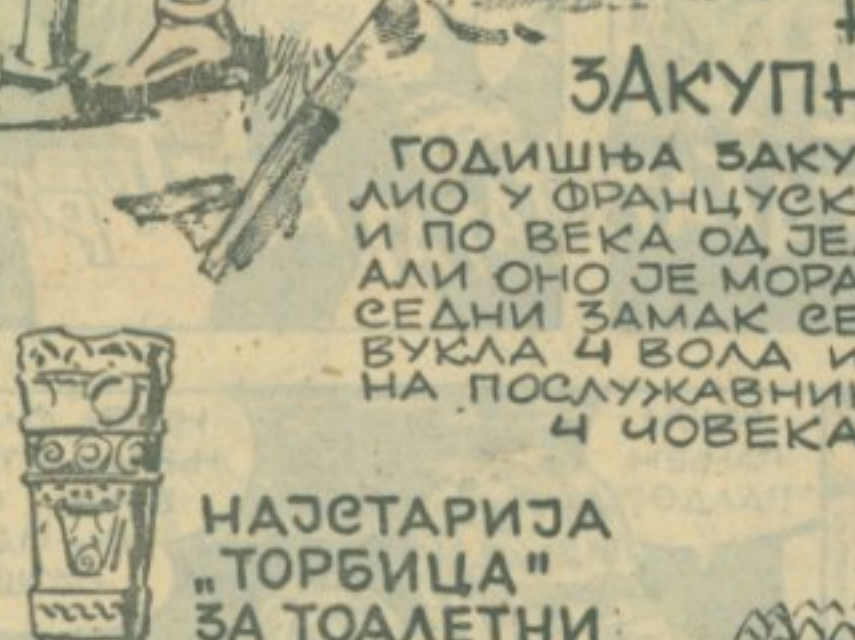
КОЈИ СЕ ЈОШ УПОТРЕБЉАВА ЗА ЗАКЉУЧАВАЊЕ СКУПШТИНСКЕ ЗГРАДЕ ДРЖАВИЦЕ АНДОРЕ, СТАР ЈЕ

400 ГОДИНА ТЕЖАК 1.360 ГРАМА И ДУГАЧАК 42 САНТИМЕТРА

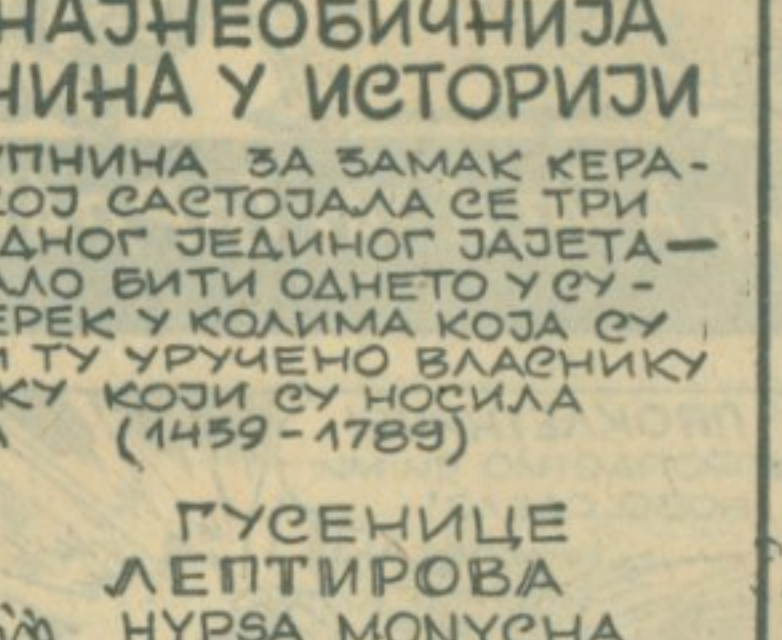
ПРВА ЗГРАДА ОД ЦИГАЛА У АМЕРИЦИ

ДОМ ВИЛИЈЕМА ПЕНА У ФИЛАДЕЛФИЈИ БИО ЈЕ ПРВА ЗГРАДА НА АМЕРИЧКОМ КОНТИНЕНТУ ЦЕЛА САГРАЂЕНА ОД ПЕЧЕНЕ ЦИГЛЕ

НАЈСТАРИЈА "ТОРБИЦА" ЗА ТОАЛЕТНИ ПРИБОР

ЗЛАТАН РОГ У КОМЕ СУ ЧУВАНА КОЗМЕТИЧКА СРЕДСТВА НАБЕН У ГРОБУ ЈЕДНЕ ИНДИЈАНСКЕ ЛЕПОТИЦЕ ПРЕЛЕЖАО ЈЕ У ЗЕМЉИ 5000 ГОДИНА

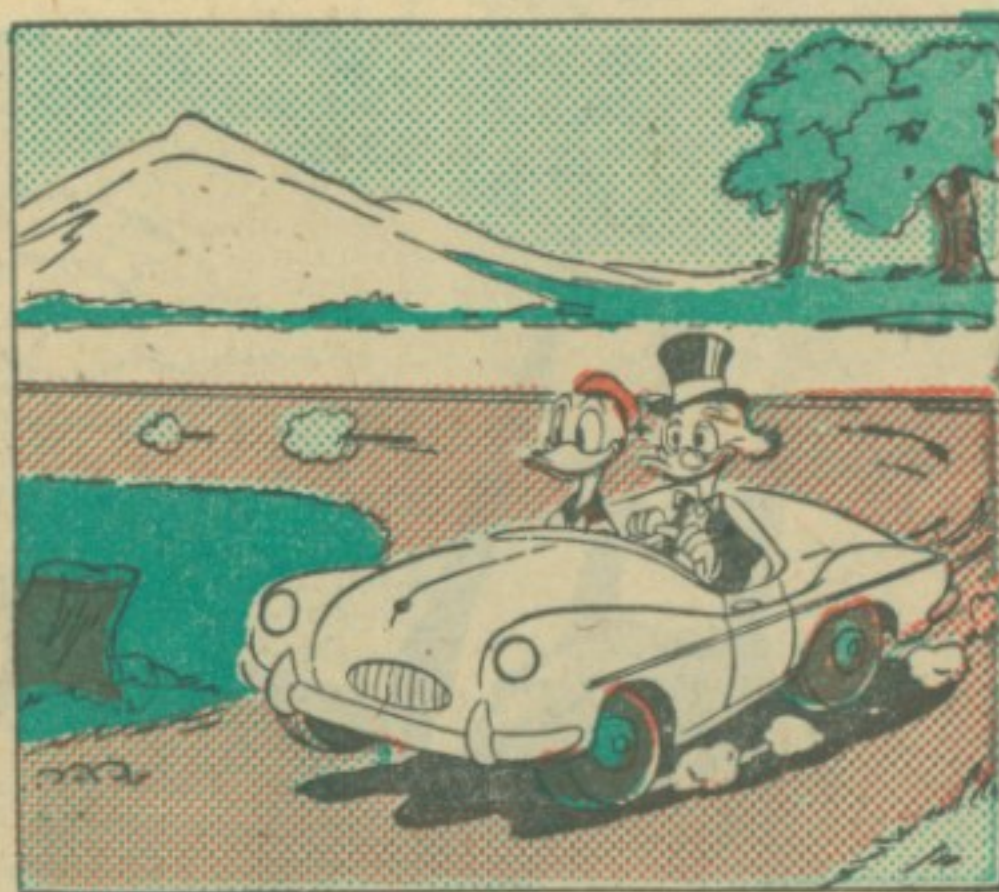

ГУСЕНИЦЕ ЛЕПТИРОВА
HYPSA MONYCHA

КОЈИХ ИМА У ОКОЛИНИ СИНГАПУРА ГРУПИШУ СЕ НА ВРХУ КАКВЕ СТАБИЛЕ ТАКО ДА ПОТПУНО ЛИЧЕ НА ЈЕДАН ОТРОВАН ПЛОД И ТИМЕ СЕ БРАНЕ ОД ПРОЖАРИХ ВИХ ПТИЦА

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

НЕОБИЧНИ СПОРТСКИ ДОЖИВЉАЈИ

Судији подметнут други боксер. — Гол или није гол? — Прва утакмица на ташмаданском новом клизалишту

ШАЛА У РИНГУ

Први југословенски интернационални боксерски судија Никола Адамовић прославља ове године 40-годишњицу спортске активности. У својој богатој спортој пракси имао је много занимљивих доживљаја, а један од најнеобичнијих је овај који ћемо испричати.

Пре 28 година био је судија у мечу Херкулес — „Палестро гимнастика“ из Ријеке. У Загреб је допутовао и Италијан Улдерико Серго, славни боксер тога времена, са титулом олимпијског шампиона. Сваки је знао да је он много бољи од било ког нашег боксера, па је одлучено да му се супротставе три партнера у једној борби! Серго је са сваким боксером по две рунде и све противнике лако победио. Међутим, то није био једини курјузитет по коме Никола Адамовић памти овај меч.

Успела шала

При крају друге рунде меча између Крпића и Бунзарија, нашем боксеру, већ исцрпеном од удараца које је примио, пукао је појас и Адамовић му је, наравно, дозволио да оде у салационицу и промени гаћице. Убрзо се појавио боксер који је трчећим кораком журно од свлачионице ка рингу. Кад је борба била настављена, и италијански боксер и судија Адамовић напали су се у чуду: откуд од једног толико снага боксеру, који само неколико тренутака раније умало није био нокаутиран? Ипак, победа је припа ла Бунзарију.

Неколико дана касније тајна је била откривена. Функционери Херкулеса похвалили

су се Адамовићу како су се с њим нашалили: уместо већ уморног Крпића коме је пукао појас, на ринг се попео други,

одморан боксер и наставно борбу! Тек касније било је уведено правило да боксер ни у ком случају не сме да напусти ринг док борба траје...

Да ли је судија „ваздух“?

Бурна је историја фудбалске игре. Педантични хроничари записивали су многе значајне и не много важне догађаје и захваљујући томе и данас се можемо упознати с интересантним примерима из фудбалске прошлости, који су у своје време изазивали велике полемике.

Такав један случај догодио се крајем јануара 1939. године у колеџи фудбала, у Енглеској, у граду Њукастлу. На утакмици између Њукастла и Конвентрија, у борби за првенство, лева полутка домаћих Бауден шутирао је врло снажно на гол Конвентрија. Лопта је, међутим, неочекивано погодила судију Бута у главу и пре него што је, као покошен, пао на траву, судија је свирнуо. Био је прописно нокаутиран. Међутим, одбијену лопту прихватио је други играч Њукастла и послао је у мрежу. Е, али тај гол судија, кад је устао, није признао.

Судија се после бранио тврдећи да је још док је био при свести дао знак да се игра прекида — јер неће имати ко да је контролише док је он немоћан — и, према томе, з. време објављеног прекида утакмице голови се не могу тек тако постизати. Он је имао много присталица који су подржавали његов став, али су још глатији били они из супротнотг табора који су тврдили да се судија огрешио о правила фудбалске игре. У пра-

вилама, напиме, пише да је судија „ваздух“, односно ако се лопта одбије од њега сматра се као да га није ни дотакла. Према томе, то што се његова глава испречила лопти, потпуно је безначајно и гол је морао бити признат.

Наравно, остало је онако како је судија одлучио.

24. јануара — 24 гола

Кад се удружи јак мраз и добре машине — леда за хокејаше мора да буде. Тако је било и пре готово 12 година, 24. јануара 1954. године, када је отворено вештачко клизалиште на Ташмадану. Београђани су га жељно очекивали јер су волели хокеј, али је судбина тога спорта дотада зависила од људи времена.

У првој утакмици на новој леденој плочи борили су се за бодове Партизан и Бечејски спорт-клуб. Домаћи клуб извајео је победу, 24:0. Занимљиво је да је први гол на овој утакмици и на новом ташмаданском клизалишту постигао Рудолф Рено, тадашњи директор тог спортског објекта. Он је такође био и најбољи стрелац на првој приредби на новом клизалишту — дао је седам голова. Интересантно је и то да је син Рудолфа Реноа Борис, данашњи стандардни члан државне репрезентације.

Међутим, популарност хокеја за протеклих 11 сезона није много порасла. Кад је нешто касније у Партизану почео да игра и Канађанин О'Нил, на Ташмадану је било и шест хиљада гледалаца. Данас их ретко кад има више од хиљаду, баш као и 24. јануара 1954. године.

Уређује: Паја Патак

Разумела га

Пата улази у трамвај. У том моменту један путник се диже...

— Не, не — одбија Пата и приморава га да седне — Само ви останите на месту.

Мало касније догађа се исто. Путник покушава да устане али му Пата не дозвољава. То се догађа још два пута, док путник одједном не дрекне:

— Ма, госпоњо, пустите ме већ једном да се дижем. Због вас сам пропустио да сиђем још пре четири станице!

Исте наде

— Гајо, надам се да нећу видети како препишеш из туђе свеске — каже учитељ Гаји, јер је приметио како се овај, док остали ученици раде писмени задатак, врти у клупи и стално покушава да види шта ради друг поред њега.

— И ја се надам — одговори му Гаја.

Да се сетила

Пата сва бесна улази у пиљарницу и још са врата обраћа се продавцу:

— То је страшно! Мало-

пре је мој мали сестрић код вас купио 2 килограма мумула. Кад их је донео кући, ја сам их измерила, било је пола килограма мање!

— Моја драга госпоњо — одговори јој пиљар — што сте мерили мумуле то је у реду. Али да ли сте се сетили да истовремено измерите и ванг сестрића?

Добро он познаје пут

Брод мирно плови. Једног момента Шиља приђе капетану брода и унцта га да ли је све у реду?

— Не брините, ја познајем добро све подводне гребенове.

Изненада, зачу се страшна бука и брод се сав затресе. Тада капетан рече:

— Ево, управо смо један прошли...

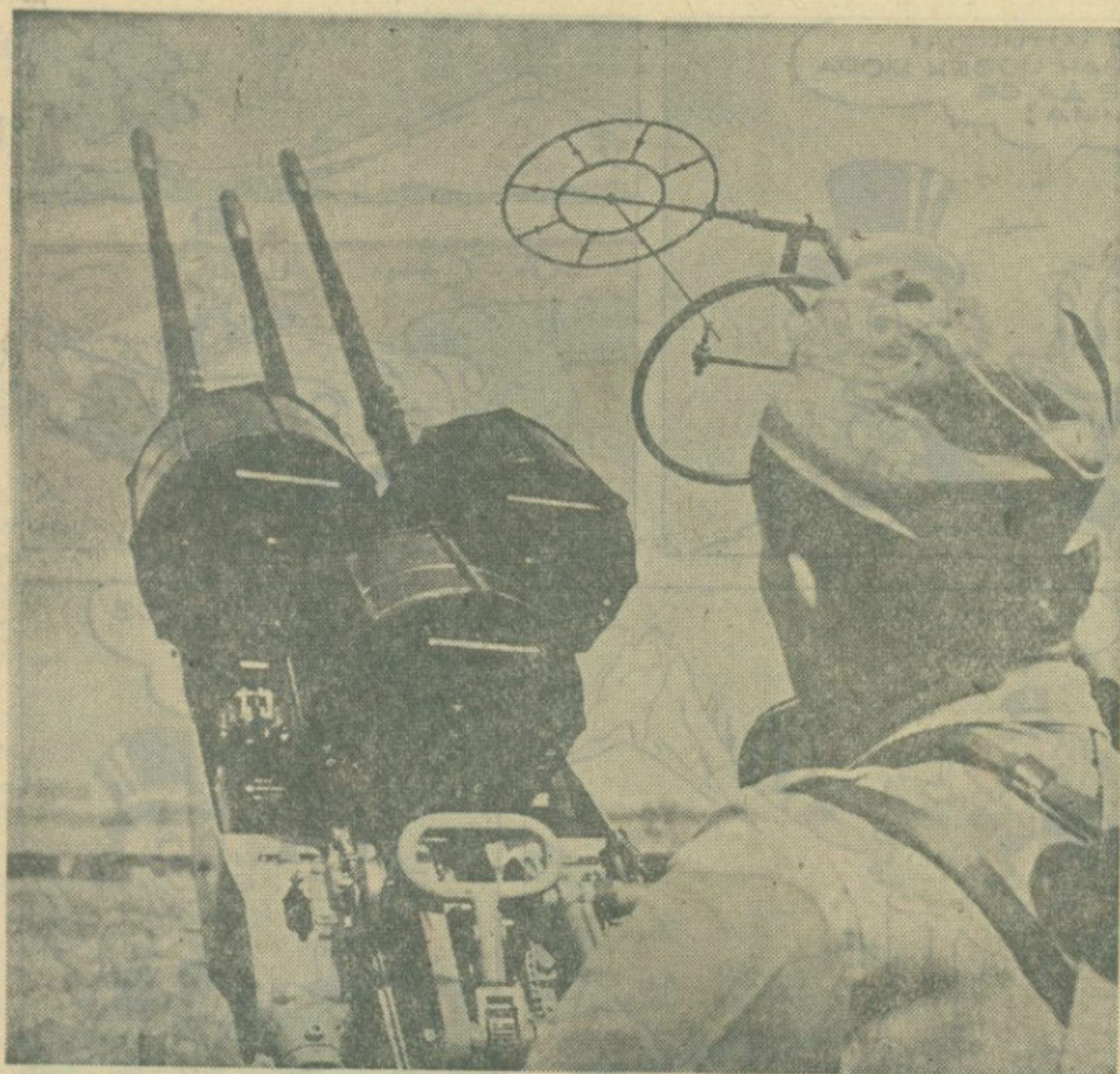

Једанаест великих

Учитељ је целом разреду дао исти задатак: написати имена једанаест најпознатијих људи у свету. После извесног времена застао је поред Влајине клупе и пита га:

— Јеси ли већ начинио свој списак, Влајо?

— Још само мало — одговори му Влаја. — Остао је још голман.

НА ПОЛОЖАЈУ ПОРЕД ОРУЂА

22. ДЕЦЕМБАР ПРАЗНИК ЈНА

Припадници Југословенске народне армије дочекују овогодишњи празник — 22. децембар у знаку великих успеха.

Свијашући ратне заставе 1945. године, Југословенска народна армија је на традицијима народноослободилачког рата наставила изградњу и у миру. Припадници армије стижу знања на вежбама, маневрима, у касарнама, казарнама и школама, где се уче ратној вештини у руковању савременим борбеним средствима. Стварају се нове генерације подофицира и официра, који стечена знања проширују у трупи, на броду, у ескадрили и на другим местима у армији. Велики успеси постигнути су и у здравственој заштити припадника ЈНА, постигнут је и већи стандард: подижу се нове болнице, амбуланте, касарне и други објекти за удобнији смештај војника, побољшава се исхрана и уводи удобнија одећа и савременија опрема.

У армији се поклања велика пажња и идеолошко-политичкој изградњи припадника ЈНА, унапређењу њихове политичке свести, снажењу братства и јединства, развијању правилних међусобних односа и дисциплине.

Масовни културно-забавни рад, спортска активност и опште образовање нераздвојиви су део свакодневног живота припадника ЈНА. У свим јединицама успешно раде војнички универзитети. Редовно се организују филмске представе, изводе културно-уметнички програми, а војничке библиотеке располажу богатим фондом разних часописа, књига, дневне и периодичне штампе. У армији је све више телевизора, радио-пријемника, транзистора и других средстава за масовну комуникацију. Захваљујући овом културном раду у армији је досад описмењено око 5.000 војника.

У току минулих 20 година армија је дала и значајан допринос изградњи земље: инжењеријске јединице изградиле су и реконструисале 816 километара железничких пруга, 2.363 километра савремених путева, изградиле су мостове у дужини од 9.321 метар, тунеле у дужини од 7.050 метара, 64 водообјекта, пошумиле 1200 хектара земљишта и очистиле 379.000 ПП и ГП мина заосталих из другог светског рата.

Годишња производња војне индустрије за домаће тржиште прелази 200 милијарди

ОБУКА ПЛАНИНАРА ЈНА

динара, а њено учешће у спољној трговини наше земље у овој години достиже износ од око 30 милиона динара.

ноћно борбу против водене стихије у Војводини. У тим акцијама војне јединице дале су преко 4 милиона и 200.000 радних часова.

Санитетска служба ЈНА пружила је знатну помоћ здравственој служби земље и сузбијању заразних обољења. У свим војним болницама организована је специјалистичка поликлиничка служба за преглед грађана, а у војним болницама лечи се годишње око 23.000 грађана.

Санитетска служба је у току 1965. године преузела потпуно здравствену заштиту пензионисаних војних лица, која живе у местима где постоје војне санитетске јединице. У јединицама армије сваке године се сакупило од добровољних давалаца око 30% укупне количине крви сакупљене на територији наше земље.

Сваке године из наше армије одлази у привреду више хиљада војника: возача моторних возила, руковаца инжењерских машина, радио-телеграфиста, механичара, болничара, зидара, куvara и других специјалиста, који су се зато оспособили у току службе војног рока. У привреду је досад отишло преко 600.000 таквих војника.

Јединице наше армије ефикасно су притисале у помоћ грађанима и ове године више од месец дана водиле да-

Може ли у чајнику од пластичне масе да прокључа вода? Може — ако је чајник начињен од полиарилата, нових полимера отпорних на високе температуре који су синтетизовани у Совјетском Савезу. Посуде начињене од њих могу се употребити чак и за топљење извесних обојених метала.

Помоћу дебелих пластичних нити у Чехословачкој се постављају линије високог напона. Наиме, монтери испуштају ракету која за собом вуче нит од синтетичког материјала а затим се помоћу ње извлаче електричне жице. Нови метод постављања електричних жица нарочито је погодан за планинска подручја.

Док су пластичне масе још биле „у колевци“ често су биле коришћене за заштиту метала. Данас се долази супротно: у Белгији, на пример, на предмете од синтетичког материјала почели су да наносе заштитни слој од алата, хрома, никла и других метала.

У пакетима од синтетичких материјала, какви се данас израђују у Швајцарској, цвеће не увене и по две седмице. „Атмосфера“ у пакетима — мешавина кисеоника и угљен-диоксида — изванредно дуго одржава свежину и мирис необичних пошљаци. Јер, такво се цвеће може сла-ти и поштом.

ПОНЕШТО О ПЛАСТМАСИ

Најбољи материјал за апарате намењене подводним истраживањима представљају пластичне масе армиране стакленим влакнима. Слој овог материјала дебело свега 2 сантиметра може, по мишљењу америчких стручњака, да издржи притисак воде и на дубини од 7.000 метара.

Највеће „зграде“ на надувавање начињене од синтетичких материјала подижу се у Источној Немачкој. За свега један час компресор може да „сазида“ спољашње зидове изложбеног павиљона високог 20 и дугачког 80 метара. Истом брзином могу се подизати гараже, складишта, биоскопске дворане.

У Енглеској су почели да израђују часовнике од пластичне масе. Њихове опруге, полуге, точици и казаљке не боје се ни рђе ни удара. По тачности нови часовници не заостају за обичним — металним.

У Јапану се одавно про изводе легуре полимера. Једна од таквих легура — „нипол 70“ — отпорна је према ватри и киселинама. Прве количине новог материјала у потрешене су за израду де-тињих играчака.

СЕМИНОЛСКИ РАТ

Семинолски рат који је трајао од 1835. до 1842. године био је једини рат који су Американци изгубили у дугогодишњој борби са индијанским племенама. У том рату који је био дуг и скуп америчка војска је ратвала против Индијанаца из племена Семинола, које је живело у Флориди. Рат је стајао Американце преко 50 милиона долара, а 1500 војника је погинуло. Индијанци, који су имали далеко мање губитке, остали су победници и први пут Американци нису могли, као обично, диктирати своје услове.

ПОСЕЈДОНОВО БОГАТСТВО

Колико риба плива у морима и океанима? Тачан одговор на ово питање не може се добити јер се и мишљења научника разликују. Разлике у њиховим проценама залазе већ у област астрономских цифара. У морима има од 230 до 500 милиона тона рибе, кажу они. А ако овоме додамо и китове (који нису

рибе већ сисари) и хоботнице (које су главоношци) цифра ће се попети на једну милијарду тона.

А биљни свет у океанима? По количини он, како сматра совјетски научник Багров, десет пута надмашује животињски свет! Јер, океани су богати једноћеличним биљкама које се веома брзо размножавају.

Ни сви прсти на руци...

Човечја рука је веома сложен, осетљив и прецизан инструмент. Захваљујући упорном и дугом вежбању прсти једног музичара могу да одсвирају до 120 нота у минути. Од свих прстију „најнезависнији и највреднији“ је палац, најјачи је — средњи

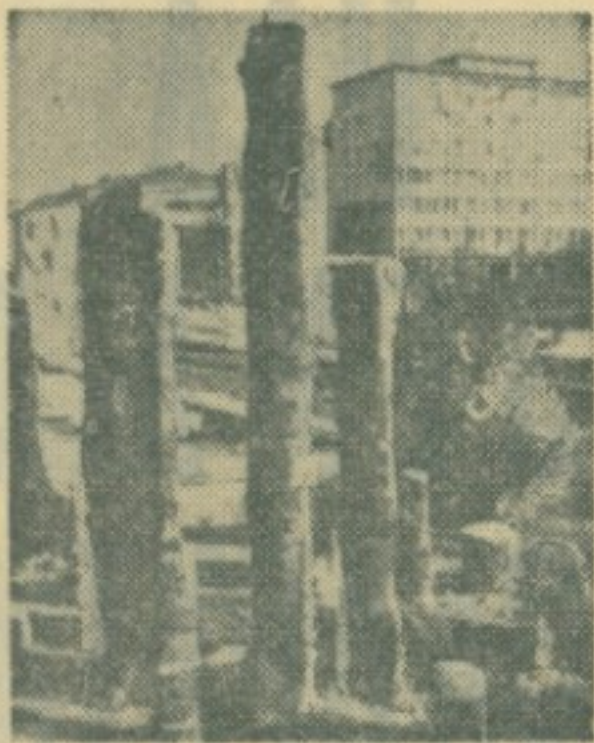
или велики прст, најспретнији је — кажипрст, а најнепокретнији је — мали прст. „Најнеспособнији“ од петорице браће је домали: он се најтеже навикава на рад и одређене покрете што нарочито пада у очи када човек учи да свира или да куца на машини за писање.

НИЈЕ ХУКНУЛА

Агент једног осигуравајућег друштва у Јоханесбургу, отворивши изјутра фасциклу с предметима које је тог дана требало да реши, нашао је на врху захтев једног аутомобилисте да му се надокнади вредност предњег стакла које му је разбила — сова. На уобичајено пи-смеко питање: „Због какве се штете жалите и ко је кривац“ овај је одговорио „Разбијена ми је шофер-шајбна а кривац је сова која није хукнула и тиме открила своје присуство“.

Осигуравајуће друштво је без икаквог одлагања исплатило одштету.

ОКАМЕЊЕНА ШУМА

У самом центру града Карл Маркс у Демократској Републици Немачкој диже се необична шума окамењеног дрвећа стара око 200 милиона година. Нека од укупно 12 стабала, егзотичног изгледа, висока су неколико метара. Ово окамењено зимзелено дрвеће пронађено је у XVIII и XIX веку приликом откопавања у периферним деловима града. Природа је на најбољи начин конзервирала стабла. Импрегниране петелјке покривене су стврнутим лавом и вулканским пепелом.

ТОКИО

Токио је основан пре пет векова, али све до 1868. године звао се Едо и био само провинцијски г.д. Онда се цар Меиџи преселио из Кјота у Едо и учинио га престоницом земље. Од тада се и зове Токио што значи источна престоница.

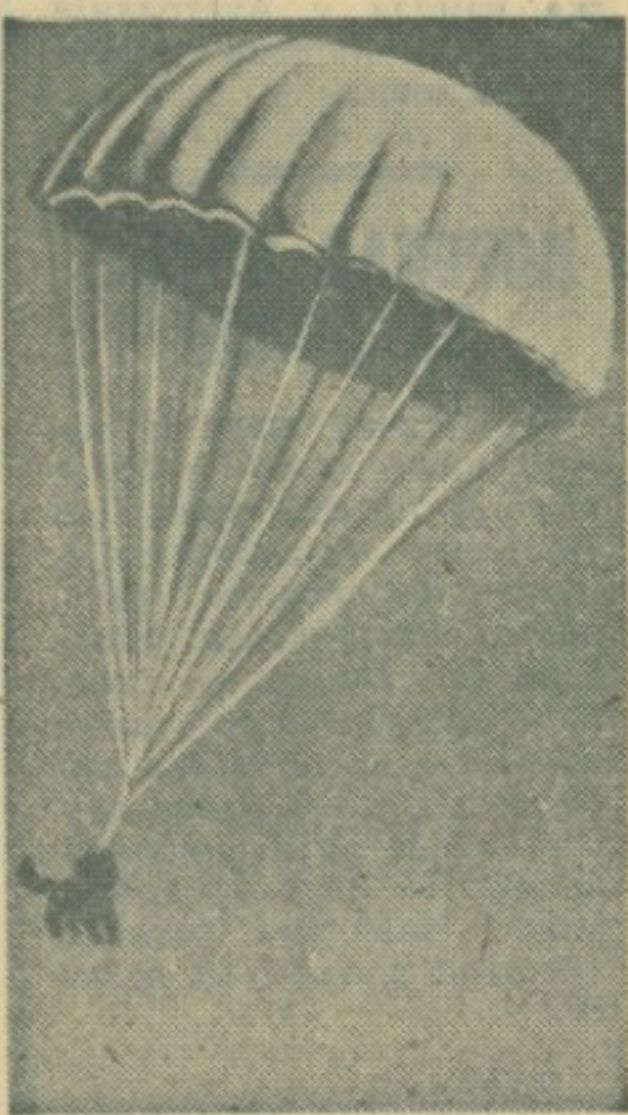
Од свог оснивања до данас Токио је до темеља уништан и из основа поново саграђиван — 23 пута. Поред тога, он је око 200 пута делимично страдао и бивао поново подизан. Сваке године пожари униште у Токију просечно 6.000 кућа. То је разлог из којег се зграде у том граду подижу на кратак период од највише 20 година. Због сталне опасности од земљотреса ниједна не сме да буде виша од 30 метара.

У највећем земљотресу у историји човечанства, који је 1923. године разорио Токио и Јокохаму, 1.600.000 људи остало је без крова. Од америчких бомбардовања у другом светском рату уништено је 800.000 кућа, а 3.000.000 људи остало је без својих домова.

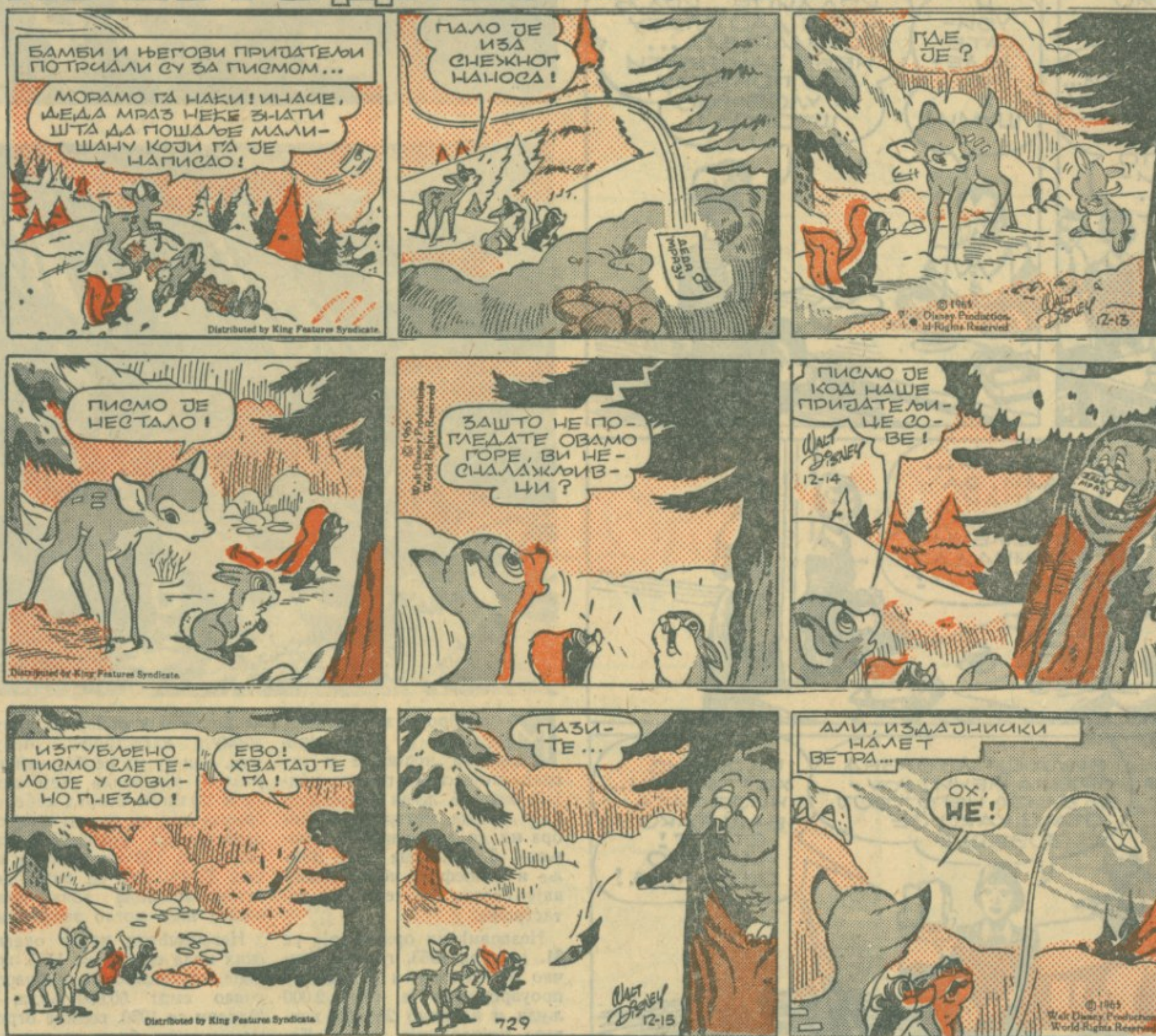
Токио је не само најнасељенији, већ и најдужи град на свету. Он се само у једном правцу простире читавих 100 километара. Најзад, он држи још један необичан рекорд: у овој вишемиллионској метрополи Далеког истока постоји — 28.000 ресторана.

»ЛЕТЕЋИ« ПАС

Дресирану керушу-овчарку која „служи“ у финској војсци сви зову „летећим пасом“. Керуша искаче из авиона одмах после војника који о њој води бригу и спушта се на земљу сопственим падобраном.

Бамбијева НОВОГОДИШЊА Авантура

Њујоршки архитект Бенцамин Тејблер посветио се пројектовању и подизању хотела за које би се могло рећи да стоје на граници садашњости и будућности. Провешћемо вас кроз његово последње дело ъујоршки хотел „Хилтон“.

Гост који је у животу стекао навику да изјутра пусти свој будилник да звони да би одремао још пет минута, неће се пријатно осећати. У овом најмеханизованејем хотелу на свету љубитељи спавања обавезно доживе изненађење: ако не одговоре на звоњење будилника, већ после неколико минута појавиће се један од седамнаесторице људи из службе осигурања водећи и једну собарицу као сведока. Он калаузом отвара закључана врата и љубазно се распитује за здравље госта. Правило је: ако си већ навио будилник или поручио да те телефоном пробуде, одговори на звоњење јер ће иначе помислити да ти се нешто догодило и доћи ће до провере. А у овом витком облакодеру обложеном сивим алуминијумом и у његове 2153 собе таквих случајева има сва, ког јутра, и то не мало.

Службом обезбеђења руководи из своје канцеларије у подруму бивши обавештајни пуковник Хауард Кларк. У његовој фототеци налазе се снимци свих особа које су од 16. јуна 1963. дана отварања хотела, покушале да из било ког разлога користе који од помоћних „злаза“ а нису чекале да се као и сви гости спусте лифтом. Све њих, било да су се помоћним излазима послужили из нестрпљења или нечисте савести, снимале су добро скривене аутоматске камере. Захваљујући сложе-

ним телевизијским уређајима, Кларк у сваком тренутку може да дозна шта се догађа у кухињама, оставама-хладњама и складиштима.

„Ја сам, да тако кажем, истовремено председник општине, шеф полиције и ватрогасни инспектор у граду „Хилтон“, јер ово је прави град од 20.000 становника: толико особа хотел може да прими у своје собе, салоне и ресторане.

Када се хотелски гост, назовимо га Џо Смит, пријави портитури и упише се у хотелску књигу, неће проћи ни 30 секунди а сви подаци о њему већ су стигли до „картотеке“ једног електронског мозга који региструје све трошкове свих хотелских гостију. Када Џо Смит у неком од хотелских барова попије чашницу он не плаћа у готовом нити потписује рачун, већ свој потпис ставља на нарочити перфорирани картончић који се одмах убацује у машину и — рачун Џоа Смита порастао је за цену попијене чашнице. Када Џо Смит „рада у гардеробу свој шепир или капут они ће се наћи на „чивилуку“ којим се такође управља електронским путем што омогућава да 8 гардеробери за свега десет минута услуже 1.000 гостију. Све што Џо Смит затражи створи се пред њим за трен ока али исто тако за трен ока и сваки његов нов издатак региструје електронски мозак. И кад, најзад, Џо

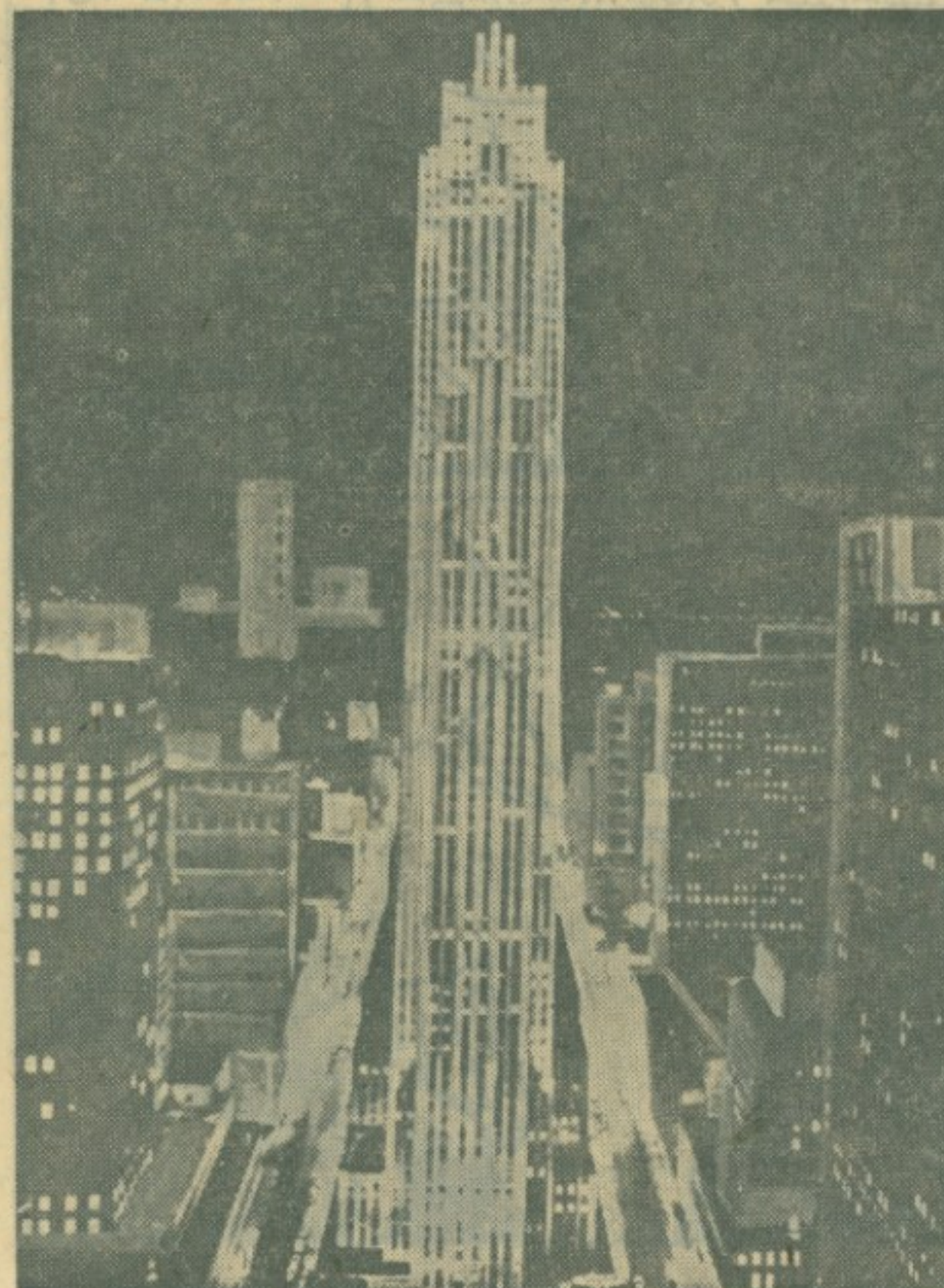
Смит одлучи да отпутује и напусти хотел он неће ни стићи од портирнице, где се одјавио, до касе, а електронски мозак ће његовом рачуну додати и последњи издатак и укупну суму доставити једном од благајника.

У ъујоршком хотелу „Хилтон“ све се обавља брзо, тачно — аутоматски. Па ипак, када је једног дана новинар крају интервјуа питао Дејвида Дена, једног од архитеката из пројектантске гру-

пе Бенцамина Тејблера, где би одсео ако би се нашао у Њујорку, као „странац“ он је одговорио: „Свакако не у „Хилтону“. Отишао бих у какав мали старомодан хотел. У хотел који има оно што се зове „душа“.

А „Хилтон“ пружа све што човек може да замисли. Гост чак својим аутомобилом може да се спиралном бетонском листом доведе до своје собе на 8. спрату. Али, „Хилтон“ нема — душу.

ХОТЕЛ-ГРАД

КЕНГУРЧЕ У ПАНТАЛОНАМА

Случај се догодио у зоолошком врту у Амстердаму: једном кенгурчету обукли су панталоне, али не из шале или да би се публика лепше забављала. Брижна мајка-кенгурица толико је „мазила“ своје младунче да му је на неколико места згулила кожу. Да би заштитили кенгурче од њене претеране нежности чувари су му обукли панталоне.

НАЈМАЊА КЊИГА НА СВЕТУ

Докора се за ремек-дело минијатурног штампарства сматрала једна књига изложена у музеју Гутенберга у Мајнцу. То је молитвеник дуг 5,3 и широк 4,8 милиметра. Његова слова нису већа од 0,17 милиметра.

Међутим, недавно је штампарија „Топан“ из Токија штампала књигу још мању од ове: цела је једва нешто

већа од главе палидрвца. Књига је штампана у експерименталне сврхе да би се утврдило до које се границе могу смањивати димензије слова. Најмања књига на свету дуга је четири и по а широка три и по милиметра. Њене 24 странице садрже збирку од 100 песама Хиакунин. Величина слова износи 0,12 милиметра а дебелина слова 0,014 милиметра или петину дебелине влакна косе.

Књига је штампана методом фотокопије помоћу којег се слова репродукују с највећом прецизношћу.

ОЖИВЕЛА РЕКЛАМА

На риблијој пијаци у Техерану у радњици трговца Гхаломе догодио се „чудо“. Једног јутра трговцу су испоручили сандук смирнуте рибе са обала Каспијског мора.

Сандук су отворили и када се риба одмрзла, показало се да је једна од њих жива. Рибу су баčili у воду и, она је као да ништа није ни било, стала да плива. Кажу да је риба постала жива реклама Гхаломове радњице.

ПРАИСТОРИЈСКИ АСТРОНОМ

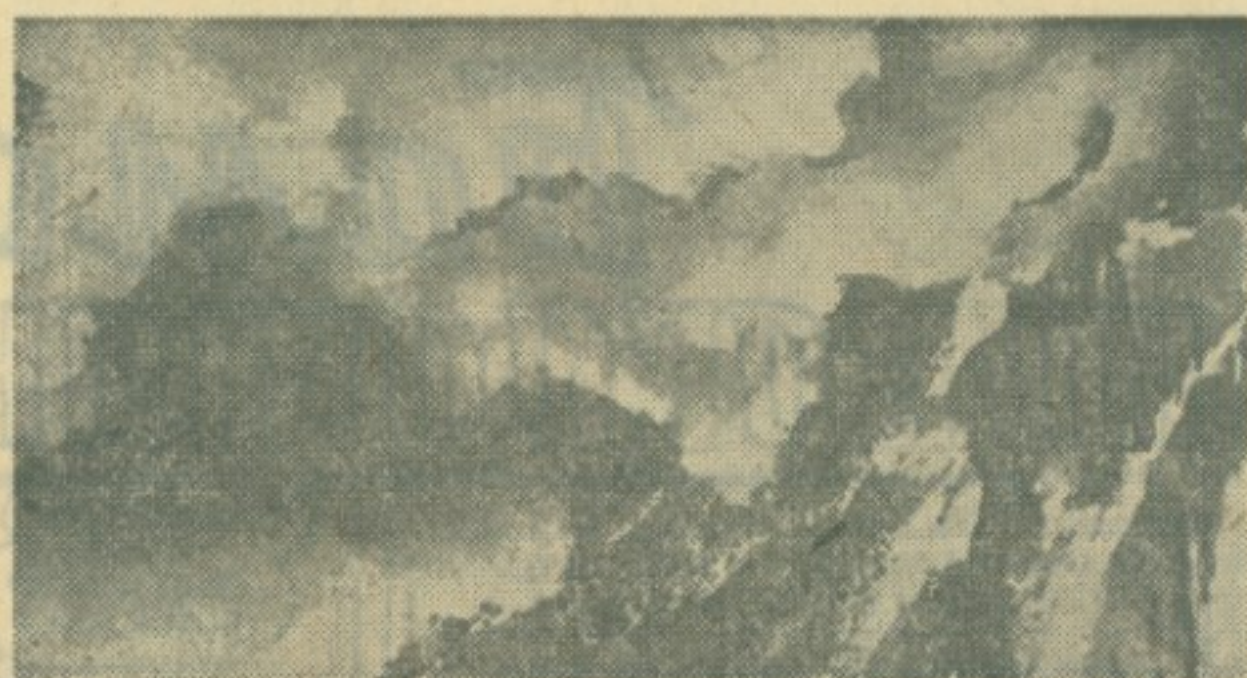
Човек се занимао астрономијом још у каменом веку пре 30 до 35 хиљада година. О томе нам данас сведоче праисторијски цртежи на зидовима пећина, резбарије на животињским костима и раз-

личити знаци уклесани у камену. То су у ствари најстарији „научни записи“ помоћу којих су пећински људи обележавали Месечеве мене и бележили дане и ноћи.

ДЕЦА ИЗ НОВЕ ШУМЕ

КАД ЗЕМЉА ЗАДРХТИ

обале. Само четири године касније сличан случај поновио се у Норвешкој. Овог пута талас је био висок 37 метара и бацио је више десетина мањих и већих бродова и до 120 метара у дубину обале.

Земљотреси су само од почетка овог века нашој планети проузроковали смрт преко пола милиона људи. Срећом, много се ређе дешава да Земља буде бомбардована од небеских тела чије би последице могле бити катастрофалне. Једна екипа научника израчунала је да су у току последњих 34 милиона година Земљу три пута бомбардовала цинковска небеска тела. Најстарије а истовремено и најстрашније бомбардовање догодило се пре 34 милиона година а његове последице и трагови се још и данас могу видети у срцу Африке, САД и на дну северног дела Атлантика. Друго бомбардовање било је пре 15 милиона година и оставило је трагове у Немачкој, Француској, Италији и Чехословачкој. Последње бомбардовање највидљивије је на територији Кине и Аустралије.

И поред најсавременијих инструмената за геофизичку анализу још није пронађено одакле долазе тектити — стакласти предмети непознатог порекла који се с времена на време сручују на Земљу. По једнима то су делови вулканских стена Месеца откинута са овог земљиног сателита приликом његовог судара са великим метеоритима. По другима они настају као резултат непосредног судара Земље са метеоритима, а по трећима то су стене непознатог порекла које се ускијају у пролазу кроз Земљину атмосферу.

НОВИ ГУСЕНИЧАР ЗА ПОЛАРНЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ

Француски инжењер Виктор Буфор конструисао је ново поларно возило које је добило име В-Б40. Овај гусеничар је прво средство ове врсте које испуњава све услове за дуготрајно кретање и по најтежим поларним теренима. Издржава и најниже температуре, има велики акциони радијус, савлађује све препреке и лако се одржава. Његов мотор од 4.000 кубика има четири цилиндра, јачину од 105 коњских снага и 3.000 обртаја у минути. Израђен је од лаких материјала и тежи свега 170 килограма. Гусени-

чар је опремљен са два резервоара капацитета од по 300 литара горива и захваљујући тој великој резерви горива може да превали 1.500 километара, односно да вози 40 часова без прекида. На пробима у Алпима и Пиринејима он је успешно савладао нагибе од 60 степени по благу, растреситом снегу и стеновитом тлу. Возило В-Б40 може да се спушта низ падине стрме 45 до 60 степени. Његове гусенице превучене гумом тако рећи лепе се за

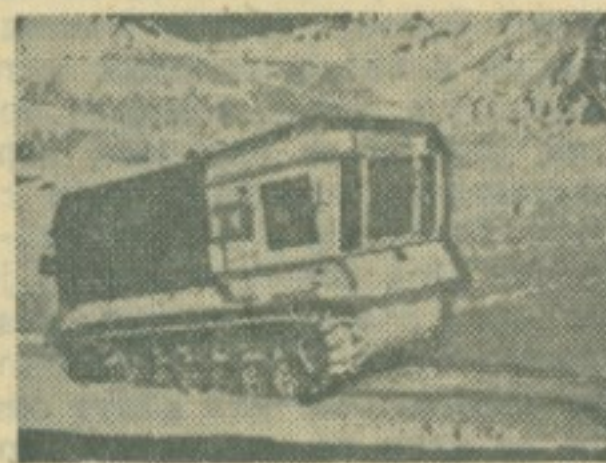
КАМИЛА КАО ТРОФЕЈ

Сви се слажу да је данас једна од најинтересантнијих животиња — камила! Она живи као дивља животиња једино у Централној Аустралији. Кад је започело испитивање овог далеког континента, престотину година доведене су камиле из Азије и Африке где су живеле као домаће животиње хиљадама година. Тако је 1900. године у Аустралији било око 6.000 камила. Преносиле су људе и терет преко пустињских делова Аустралије. Влада је основала једну фарму камила да би се њихов број повећао. Али аутомобил је истиснуо камилу као превозно средство и животињу за вучу. Постепено је идеја да се камиле држе као домаће животиње потпуно напуштена тако да су оне средином тридесетих година нашег века живе као луталице и пустошиле све што се могло јести. Фармери су почели да их убијају као опасне и штетне. Једна група ловаца убила је само у току једног дана 136 камила. Мада је нај-

већи део камила убијен, рачуна се да их има још у централној Аустралији око 600 до 700. Иако представљају велику мету све је теже доћи до њих и убити их, јер су оне схватиле да им је човек највећи непријатељ па су се повукле дубље у тешко приступачне пределе. Зато се сада кожа камила у Аустралији цени као највећи трофеј једног ловца.

ПОРЕКЛО ЗНАКА ЗА ДОЛАР

О постанку знака за долар има много теорија али се претпоставља да тај знак највероватније долази од шпанске речи песос, пиастрес или скраћено Пс. Према тој теорији пронађена су документа где су се та два слова писала једно преко другог што је дало приближно садашњи знак за долар, који је званично усвојила америчка влада 1785. године.

чар је опремљен са два резервоара капацитета од по 300 литара горива и захваљујући тој великој резерви горива може да превали 1.500 километара, односно да вози 40 часова без прекида. На пробима у Алпима и Пиринејима он је успешно савладао нагибе од 60 степени по благу, растреситом снегу и стеновитом тлу. Возило В-Б40 може да се спушта низ падине стрме 45 до 60 степени. Његове гусенице превучене гумом тако рећи лепе се за

ОПАСАН ЉУБИМАЦ

Курт Рајхард, чувар зоолошког врта у Франкфурту на Мајни, у Немачкој, узео је на себе бригу о подизању и васпитању тек окоћеног пантера кога је мајка оставила. „Црно маче“ привило се уз свога чувара и упркос томе што његови оштри зubi и канје би вају понекад опасни, Курт не жели да се растане са својим питомцем.

БАЛ ПАСТИРА

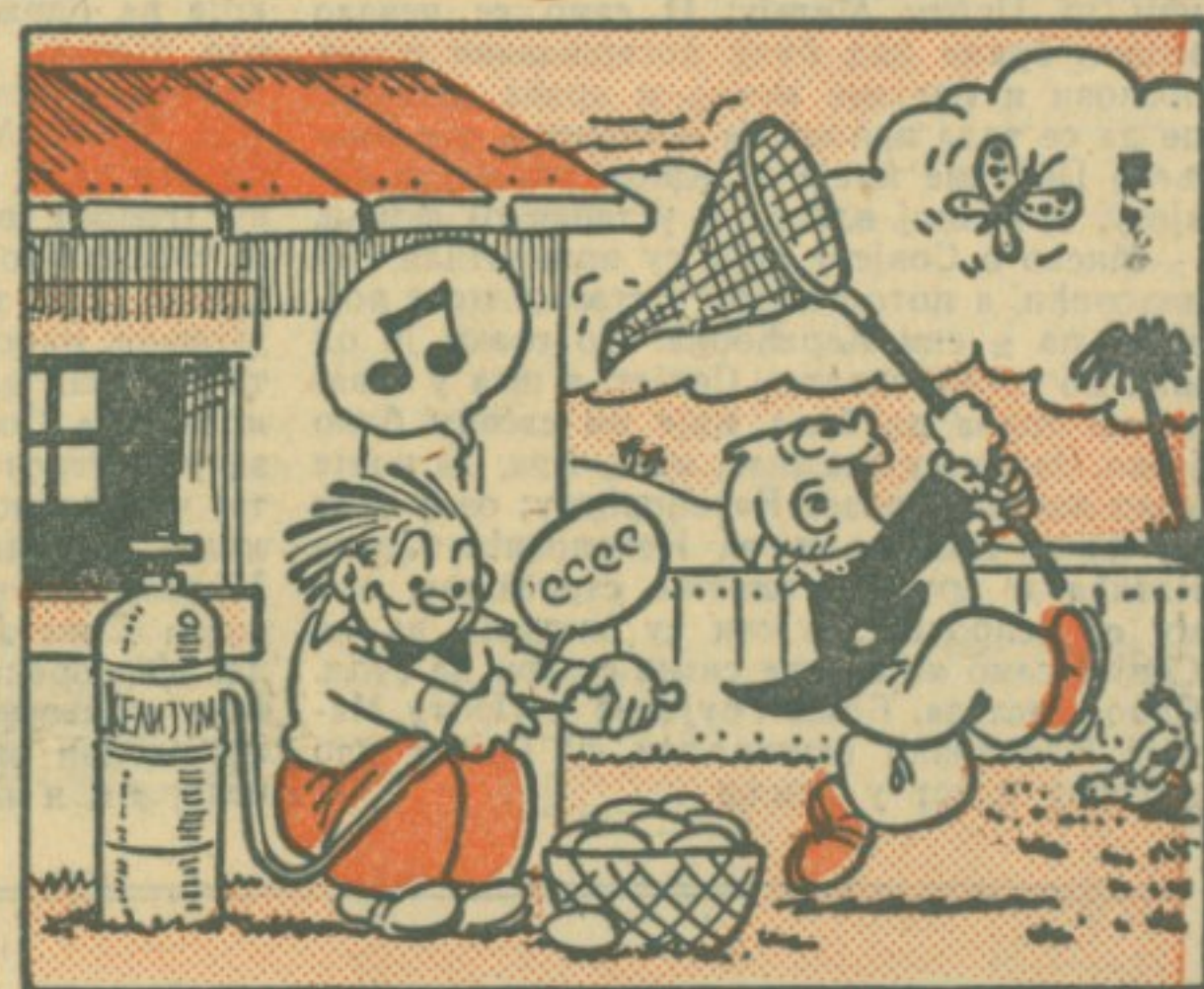
У планинским пределима Швајцарске, Италије, Немачке и Аустрије одвајкада се сваке јесени празнује дан пастира. У последње време на „пастир-

ским баловима“ све важније место заузимају разни конкурси и такмичења: ко ће пре да помузе краву, улупа маслац, скупи стадо и слично. Недавно је било одржано такмичење — брадоња. Учесници слава која је одржана у немачком градићу Именштату дошли су с дугачким и густим брадама за које су биле привезане клепетуше. За „краља брадоња“ био је изабран тридесет шесто годишњи пастир Фердинанд Милег.

„ПРИНЦЕЗА ШТЕДЊЕ“

У Шведској највећу касицу за штедњу — свињче дугачко 35 см, обим трбуха 50 см — има осмогодишња Керстин Олсон из Гулсбина. Прасенце је обликовао деда, а бака на њему насликала разнолико цвеће и кад се Керстин родила ставили су га поред њене колевке. Од првих својих дана па све до пре неки дан девојчица је „хранила“ своје прасе и оно је достигло тежину близу 31 кг. На децим колицима одвезла га је у банку и тамо су избројали 1776 и 50 круна. Директор банке је похвалио девојчицу и назвао је „принцезом штедње“. Она је учтиво захвалила и обећала да ће кроз пет година поново доћи заједно са „угојеним“ прасетом, не би ли тада постала „краљица штедње.“

БУЛДОЖЕР НЕСТАО У ЗЕМЉИ

Пре годину дана у Аклавику, у северној Канади, нестао је један булдожер. У почетку су становници овог места помислили да га је неко украо. Међутим, касније је утврђено да је просто — пропао у земљу. То изгледа није у самљен случај јер су слични примери забележени на северу Русије, Канаде и на Аљасци. Узрок ове појаве је претерано замрзнута земља. Кад у пролеће нагло отопли, земља се претвори у течну кашу и гута све што се на њој нађе. Уз то је булдожер, који је тамне боје привукао сунчане зраке. Они су отопили земљу око њега и тако је он нестао у земљи. Захваљују-

ћи новопонађеним електронским методама сада се може тачно измерити до које је дубине земља залеђена. Утврђено је да је на Аљасци слој залеђене земље дебело нешто преко 30 метара, док је на Тајмирском полуострву у Сибиру тај слој дебело око 60 метара. Грађевинари имају велике тешкоће како да обезбеде земљиште од раскрљивања и на тај начин осигурају куће од пропадања у земљу или кривљења. Сада се најчешће користе извесне материје које су увек исте температуре и које не дозвољавају да топлота продре кроз њих у раскрљивену земљу.

Брига о ближњем

Један слон у њујоршком зоолошком парку дуго није могао да се помири с губитком слободe и рушио је све што би му дошло под ноге. Али, једном је слон приметио да су две птице почеле да граде гнездо на огради. Слон се смирио и са зањимањем пратио шта птице раде. Када су крилати суседи добили птиће, слон се у правом смислу речи разнежио над сићушним створењима: кад год је дан врео он би с времена на време прилазио гнезду и хладио младожице струјом ваздуха из своје сурле.

ХАЈДУК ВЕЉКО

УРТА
И
ПИШЕ Ћ. ЛОБАЧЕВ

Шаховска традиција Новог Сада

ШАХОВСКИ живот Војводине има традицију која задире у последње године прошлог века. Први шаховски клубови основани су 1880. године у Новом Саду и данашњем Зрењанину. Њихов оснивач био је др Ј. Ноа, интернационални шаховски мајстор, који је у приватном животу био судија. Он је био и први председник Новосадског шах-клуба. Док је он живео у Новом Саду — живео је и клуб. Затим долази до паузе, да би 1898. године клуб био обновљен, али само за кратко време. Треће оснивање овог старог клуба пада тек у годинама после завршетка првог светског рата. На дан 12. фебруара 1922. године дошло је до састанка шахиста и конституисања управе Новосадског шах-клуба. О почецима шаховског живота у Новом Саду и раду клуба прича Споменница посвећена првој деценији рада клуба. Ту читамо многе интересантне појединости, као што су ове.

СИМУЛТАНКА КОСТИЋА И МАРОЦИЈА

Просторије биоскопа „Корзо“ у Новом Саду имале су необичну намену 24. јула 1921. године. Уместо филма била је приређена симултана утакмица „великог вештака“ Боре Костића са 22 изабрана новосадска шахиста. Костић је 20 партија добио, 1 ремизирао (са А. Розенбергом) и једну изгубио (од Ж. Огњановића).

Наредне године гостовао је у Новом Саду „чувени мађарски велики вештак“ Геца Мароци. Он је у дане 21. и 22. јуна 1922. године одиграо две симултане утакмице. Прва је играна на 23 табле и за госта се завршила повољно: добио је 19, 3 ремизирао и 1 изгубио. Затим је дошла на ред симултана утакмица са 8 играча у којој је Мароци играо без гледања на таблу. Успео је да задиви све присутне и добије свих 8 партија. На крају гостовања Мароци је примио чланску карту почасног члана Новосадског шах-клуба.

ШАХОВСКА ЗАБАВА

Велика шаховска забава била је организована 21. марта 1923. године за коју је речено да је „прва ове врсте код нас“. Њу је отворио председник клуба Јован Рајковић, а затим су биле на реду две музичке тачке. Предавање о ша-

ху одржао је први првак Новог Сада Жарко Огњановић, па је забава била настављена у шаховском стилу. То је била главна тачка програма — жива шаховска партија уз одговарајућу музику на позорници која је била претворена у велику шаховску таблу. Живе шаховске фигуре су представљали новосадски младићи и девојке који су били костимирани и претходно обучени како да одиграју своје улоге.

ДВЕ КОНСУЛТАЦИОНЕ ПАРТИЈЕ

У Новосадском шах-клубу био је гост 11. и 12. децембра 1923. године „наш вештак“ Владимир Вуковић из Загреба. Он је одиграо две консултационе партије против две групе најјачих новосадских играча. У првој партији, која је трајала четири сата, Вуковић је као бели имао за противнике Ж. Огњанови-

ћа, Ј. Кармера и А. Розенберга. Партија се завршила ремизом. У другој партији Вуковић је био црни и играјући против др Илијаша, Кулжинског и Грибушина однео је победу.

АЉЕХИН — ПОЧАСНИ ЧЛАН КЛУБА

После низа утакмица клуб је имао својеврсну приредбу крајем 1930. године. Првак света др Александар Аљехин дошао је на гостовање и одиграо симултану утакмицу која је почела 30. децембра у 20 часова, а завршила се 31. децембра у 4 часа изјутра. Првак света је добио 26 партија, 6 ремизирао и 3 изгубио. Попут Мароција и првак света се уписао у списак почасних чланова клуба. Њега је управа клуба изабрала и за свог почасног члана.

ЛИСТ У ЈЕДНОМ ПРИМЕРКУ

Пре последњег обнављања шаховског клуба у Новом Саду је излазио лист, који се по много чему разликовао од савремених. То је био „Шаховски гласник“, који је излазио само у једном примерку као писани лист. Живео је само 22 броја — од 11. септембра 1919. године до 23. фебруара 1920. године. У заглављу листа поред осталог стајало је „излази кад се скупи доста материјала, а рукописи и тезови не враћају се“. „Шаховски гласник“ се појавио за време одигравања првих шаховских турнира, па је доносио извештаје са турнира — понављало се у шаховском то-ну.

ПОТРОШЊА КИСЕОНИКА

Потрошња кисеоника у свету нагло је порасла. На три милијарде становника она износи толико да би од тог кисеоника могло да живи нормално 43 милијарде лица. Свеукупно је узрок нагли развој индустријализације и повећање моторних возила.

Један аутомобил, на пример, потроши за хиљаду километара толико кисеоника колико би било потребно једном лицу за годину дана. За сагоревање једне тона угља употреби се толико кисеоника колико је потребно да десет лица живи читаву годину дана.

Услед сталног подизања индустрије и модерних путева долази до знатног смањења шума чиме се такође смањује количина кисеоника у ваздуху.

ОШТРИЦОМ БРИЈАЧА

Пужеви имају многе необичне особине. Тако, на пример, они могу лако да пуже по самој оштрици бријача и да се уопште не озледе или да својим „стопалом“ држе неколико минута терет који је 16 пута тежи од њих самих.

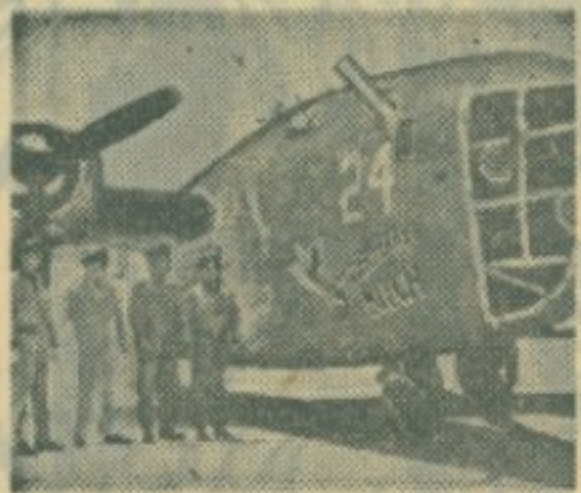
ВРТЕШКА ЗА ОДРАСЛЕ

Окретање чигре некад није било само дечја игра. У 16. веку тиме су се забављали и одрасли људи нарочито у селима. У то време чигра је била више цилиндричног него конусног облика. Огромне чигре које су се тада употребљавале није било тако лако окретати као ове садашње, за то је било потребно неколико људи који су ударали јаким кожним бичевима. Чигре су обично би-

ле од врбовог дрвета. Често су приређивана такмичења између села а онда између вароши и покрајина. Победници су били слављени као хероји и после победе чашћавање би трајало по неколико дана. Ове игре спомиње Шекспир као и неки други писци тог столећа. Тај обичај је нестало изненада као што се и појавио а да ниједна чигра није сачувана.

ИЗДРЖЛИВОСТ БОМБАРДЕРА

Тешко је дати тачан одговор колики је век једног борбеног авиона. То, разуме се, зависи од броја летова, времена, непријатељских напада и тако даље. Као пример издржливости чува се у Америци једна летећа тарњава која је учествовала у 59 борбених летова у 512. бомбардерској групи. Тарњава је летела преко Италије, Аустрије, Грчке, Француске, Немачке, Мађарске, Румуније и Бугарске и то готово непрекидно од 20. септембра 1942. године до 10. јуна 1944. године када је „пенсионисана“.

КОПАЊЕ ТУНЕЛА

Данас се копање тунела врши са обе стране брда. Захваљујући модерним научним методама обе стра-

не се срећу у средини брда „у длаку“. Тако, на пример, када су се Италијани и Французи, радећи на тунелу за аутомобилски саобраћај испод Алпа, сусрели разлика је била само десетину сантиметара. Међутим, у старо доба то није све ишло тако глатко. Тада су често копачи тунела ради довођења воде у тврђаве и, разуме се, пошто градитељи нису располагали модерним инструментима било је већих грешака. Тако је грчки инжењер Еупалинус, који је руководио радовима на бушењу тунела испод једног брда на Самосу, погрешно за око 40 метара. Римски градитељ Датус овековечио је један врло интересантан рад плочом на којој је представљен тунел који је он градио у Северној Африци као и опис самог тунела. Приликом копања тунела — за довод воде — копајући са две стране брда радници се уопште нису сретали већ су наставили са копањем док свака страна није ископала свој тунел! И тако уместо једног изграђеног су два тунела. Међутим, инжењер се снашао и избушио попречне галерије између два тунела. Тако је постао један од најлепших тунела тог доба.

ЧУДА ХИРУРГИЈЕ

САВРЕМЕНА хирургија дотиче се и најважнијих животних органа човека: мозга и срца. Тешке срчане операције с успехом се врше и код нас и у свету.

Међу многе, који великим постигнућима хирургије има да захвале за свој живот, убраја се и 12-огодишња Жаклин Фуриел из Саутемптона. Њени родитељи дозволили су да се опасна операција срца њихове кћери телевизијски снимити зато што је случај био медицински веома интересантан, а и да би јавност видела колико је хирургија напредовала. Операција је срећно протекла. Касније је мала Жаклина видела телевизијски снимак овог догађаја који је за њу значио много више него за остале гледаоце: видела је себе под ножем, своје живо срце... и тек тада схватила шта су лекари за њу учинили. Како је она преживљавала те тренутке види се јасно на њеном лицу.

СКУПА СЕОБА

Све се више говори о пренасељености наше планете ако се настави повећање становништва досадашњим темпом. И зато, разуме се, није чудно што су се појавили многи људи који већ сада предлажу да се наша планета растерети на тај начин што би почеле да се насељавају друге планете, чим се га 500 милијарди долара до њих допре. Тим послом се озбиљно бави и професор Мичигенског универзитета др Роберт Вилсон. Он је израчунао да би се садашњи број становника на Земљи одржао, ако бисмо сваког сата слали на друге планете 7.000 људи. Ова идеја има једну слабу страну: сеоба би стајала „свега“ 500 милијарди долара дневно.

WALT DISNEY ЛУДИ КЕЛОВЕЈИ

ЈОХАН КЕПЛЕР

ЖИВОТНИ ПУТ ЈЕДНОГ ОД НАЈВЕЋИХ НАУЧНИКА РЕНЕСАНСЕ

КЕПЛЕР

Онога дана кад је Јохан Кеплер повезао планете у ланац међусобне зависности и открио законе који одређују њихово кретање, он је умногоме омогућио подвиге модерне астронаутике.

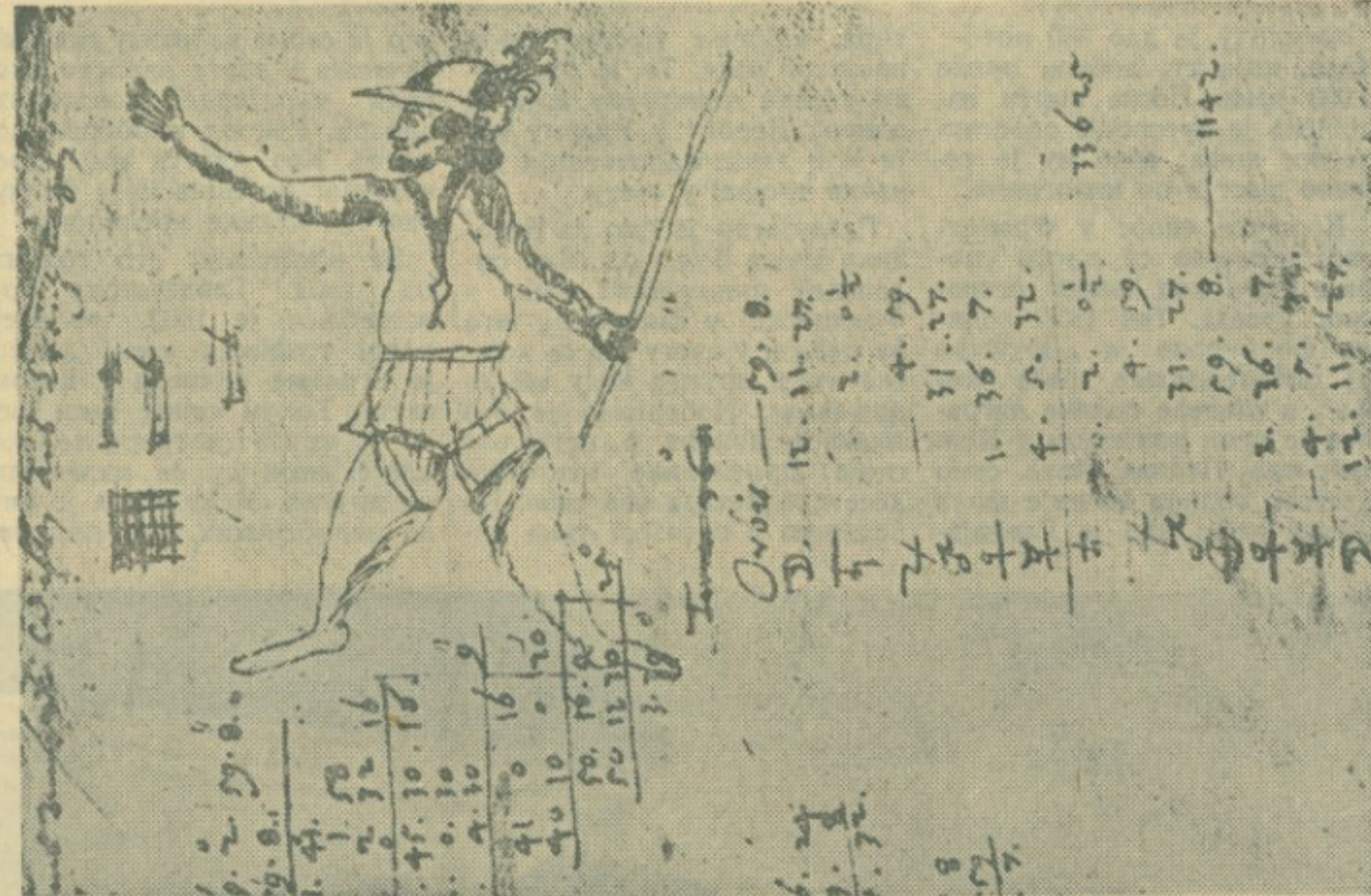
Кеплер је био син војника најамника и кћерке једног сеоског кафеџије. Дошао је на свет 27. децембра 1571. године као прено рођено дете. У детињству је био нежна здравља. У четвртој години велике богиње су га готово ослепиле. Док му је отац ратовао по Холандији, мали Кеплер је провео неколико година код деде и бабе а затим је у дванаестог годишњи почео да ради у крчми коју је држала његова мајка. Уместо да иде у школу послуживао је госте и у руци држао метлу. Горко је било детињство нежног и даровитог дечака. Његову неспретност и природну стидљивост појачавали су мајчина строга и прдње. Неумољива Катарина пратила је сваки његов покрет док је носило тешке послужавнике између столова. За оваку оборену боцу или разбијену чашу добијао је кншу батина.

Очев повратак из ратовања значајно је преокрет у животу малог Јохана. У 14. години примљен је у семинар у Аделсбергу. Године 1589. Кеплер је примљен на Универзитет у Тибингену. Тамо је упознао Местлина који је најватреније бранио Коперника када је овај 1507. године изазвао скандал својом тврдњом да је Сунце среди-

ште нашег система. Кеплер је био бриљантан студент и дипломирао је кад му је било 20 година. Одмах затим примио се звања професора математике на Универзитету у Грацу.

Међутим, у XVI веку интелектуалци, а нарочито они који су се као Кеплер истицали својим слободоумљем, нису могли да рачунају на сигурност и материјалну безбедност. Сјајни математичар Кеплер морао је да троши велики део свог времена на астролошка предсказивања, читање из звезда и састављање хороскопа за празноверну господу. Наравно Кеплер је све то радио по невољи не верујући нимало у те празновернице. Био је неуморни радник. Месецима је радио и по 14 часова дневно. Рачунао је, проверавао хипотезе, шарао геометријске астрономске фигуре.

Убрзо затим Кеплер је због тога што је протестант протеран из Граца. Пропао и осиромашен он се обратио за помоћ свом бившем професору Местлину. Овај га је препоручио Тихо Брахеу који је постао званични астроном краља Рудолфа у Прагу. Брахе је ценио Кеплера и зато га је ангажовао као помоћника у послу око израде првих логаритамских таблица. Међутим, Брахе је био велика тврдица и једва је

ТАЛЕНТОВАНИ КЕПЛЕР УКРАШАВАО ЈЕ СВОЈЕ ПРОРАЧУНЕ ЖИВОПИСНИМ ФИГУРАМА

полашао свог помоћника. Кеплер је са својом породицом често гладовао, а његова жена је за време болести свог мужа које су биле честе, морала да проси од данског астронома који флорин за лекара. Осим тога самољубиви Брахе се бојао талентованог младог сарадника и често је испољавао прубост према ње-

му. То све ипак није сметало племенитом Кеплеру да после смрти Брахеа 1601. године ода свом претпостављеном пуно признање за научно посматрање Марса извршено најмодернијим инструментима тог доба и да га назове Феникс-Тихо.

Кеплер је наследио Брахеа и постао царев астроном. Међутим, његове новчане прилике се тиме нису много поправиле. Дворска благајна била је у то време празна и цар је свога астролога нередовно плаћао. Често је Кеплер узалуд чекао пред вратима дворског благајника. Да

незнату грешку Брахеа, конструисао тачну Марсову орбиту. После четири године прозичаваог даноноћног рачунања без помоћи логаритамских таблица, исписавши најситнијим бројкама 700 страница помоћног рачуна, он је 1605. открио да Марс описује око Сунца елипсасту а не кружну путању као што су то погрешно веровали Коперник и Брахе. Тако је учинио одлучан корак који ће у астрономији прекинути заблуду која је трајала 2000 година. Охрабрен овим успехом он заборавља на личне невоље и материјалну беду.

јима је постао славан. Његов трећи закон омогућио је да се измери тежина небеских тела.

Ни невоље у личном животу нису могле обесхрабрити тог човека крхког тела али непобедивог духа. Његова мати прогонена је као врачара и допала је затвора у Штутгарту. Кеплер је пошао у помоћ мајци и допринео је да после пет година процеса за длаку избегне ломачу. По повратку у Линц сви су Кеплера звали „син вештице“ и он је морао напустити град.

Чекало га је ново изгнанство. Ступио је у службу код војводе од Мекленбурга као астролог. Његов нови заштитник показао се као и претходни — издашњији на речима него на плаћању. Тако је један од највећих научника ренесансе запао у потпуну материјалну беду. Морао је неколико пута узалуд да путује покушавајући да добије од немачког двора што му је дуговао. Прерано остарео и болестан он је стигао у Регенсбург с јесени 1630. године. Морао је да прода седло и дизгине за које је добио два флорина и платио лекара. Али, било је касно. Умро је 15. новембра 1630. године далеко од породице и пријатеља не стигавши да присуствује помрачењу Месеца које је предвидео за 19. новембар.

Ево списка добара које је Кеплер оставио за собом. Имао је једно одело, две кошуље и две књиге. Све остало продао је пре смрти да би могао да купи хлеб. Песник неба и математичар изванредне маште умро је као последњи просјак.

ТАЈНА ЗАВАРЕНИХ БРОДОВА

ТОКОМ РАТА И ПОСЛЕ ЊЕГА У ЛУКАМА И НА ОТВОРЕНОМ МОРУ ДОГОДИЛО СЕ ВИШЕ ПОМОРСКИХ КАТАСТРОФА У КОЈИМА СУ СЕ БРОВОВИ ИЗ НЕПОЗНАТИХ РАЗЛОГА ЛОМИЛИ НАДВОЈЕ. ПОРЕД ОГРОМНЕ МАТЕРИЈАЛНЕ ШТЕТЕ БИЛО ЈЕ И ЉУДСКИХ ЖРТАВА. ОВДЕ ЋЕМО ОПИСАТИ ХАВАРИЈЕ НЕКОЛИКО ВЕЛИКИХ БРОДОВА И ИЗНЕТИ МИШЉЕЊЕ СТРУЧЊАКА ЗБОГ ЧЕГА СУ БРОВОВИ ЧИЈИ ДЕЛОВИ НИСУ БИЛИ САСТАВЉЕНИ ЗАКВЦИМА ВЕЋ ЗАВАРЕНИ — СТРАДАЛИ У ТАКО ВЕЛИКОМ БРОЈУ.

Танкер „Шанктеди“ тек што је био завршен. — Шеснаестог јануара 1943. године он се мирно љуљао у пристаништу америчке луке Портленд. Изненада над пристаништем је одјекнуо потмул метални пресак и одјекнуло узнемирујуће над мирним водама аалива. У првом тренутку нико није могао да схвати одакле долази тај необичан звук: нити је гром, нити хитац из топа, нити експлозија бомбе. Али, није прошао ни један минут, а крај пристаништа где је био усидрен нови танкер окупила се гомила запрешаћених радника. Нису могли да поверују својим очима: челични труп тек саграђеног танкера од 16.000 тона, који се свежае обојен пресијавао на сунцу, преломно се на два дела. Иза средњег дела с кабинана зјапала је огромна пукотина, која је допирала до самог хрбата кобилице. Две половине трупа једва су се држале једна за другу. Средњи део трупа брода подигао се за четири метра, а прамац и крма су потонули.

— Очигледна саботажа — одмах су се опрадили стручњаци.

— У питању је диверзија — сложили су се детективи који су одмах стигли на место несреће.

Више од месец дана експерти су брижљиво проверавали пројекте брода и његове прорачуне. Међутим, то им није помогло да устакнове непосредан узрок неочекиваног удеса.

Протекло је месец и по дана и амерички бродоградитељи су се поново суочили с истим проблемом. Марта 1943. године на улазу у њујоршку луку док је море било потпуно мирно, преломно се надвоје други заварени танкер америчке производње од 16 хиљада тона. Затим се на још једном великом танкеру појавила опромна пукотина, за њим на четвртм па на петом...

Амерички бродоградитељи изгубили су главу: да ли су уопште добри бродови који се у целини заварују? Кад се ломе на мирној води, шта ли ће се тек с њима десити за време бури? Али било је ка-

сно изменити технологију грађења заварених бродова. Већина америчких бродоградилница по програму Министарства рата већ је била отпочела са серијском производњом заварених бродова типа „либерти“ од 10.000 тона за суви терет и заварених танкера „Т-2“ од 16.000 тона. У ратним условима није било ни могућности ни времена да се било шта промени.

Није пролазила ниједна недеља да Управи америчке трговачке морнарице не стигну извештаји о хаваријама заварених бродова. Бродови типа „либерти“ ломили су се не само на мору услед снажног љуљања по дужини, већ и за време утовара у луци. Цепање руба брода и палубе најчешће се дешавало на јако напрегнутим завареним шавовима. Пукотине које су затим настајале по правилу су се појављивале на угловима изреза за утоварне отворе и шахтове, околних кормиларске кабине и на боковима брода. Само током зиме 1943. године преломило се више десетина америчких заварених бродова, а на око

200 бродова појавиле су се озбиљне пукотине.

За време рата Американци су саградили око 2.500 бродова типа „либерти“ системом заваривања. Од њих су се 18% преломили на пола или су задобили огромне пукотине. Од 500 танкера типа „Т-2“ спуштених у море, половина је претрпела озбиљне хаварије.

ЗБОГ ЧЕГА СУ СЕ ЛОМИЛИ ЗАВАРЕНИ БРОВОВИ?

Пре свега због погрешне конструкције извесних чворова трупа. Раније је на америчким танкерима главни део терета био распоређен на дну брода и на његовој горњој компактној палуби. Када су пак на палуби прорезани отвори и шахт, терет се унеколико прегруписао: највећи терет претпи су углови огромних изреза. Зато је раскидање и почињало управо од њих. Касније су прављени округли отвори и број катастрофа се одмах смањило.

Осим тога, амерички инжењери су поклањали мало пажње техници заваривања.

У завареним шавовима остало је много шупљина и незадељеног метала.

Нама данас кад школска деца знају да је заваривање чвршће од закивања изгледа чудно да су у ратним годинама крај заварених шавова морали да се стављају још и закивци, јер су се иначе дешавале катастрофе...

Тешко је било спасти танкер „Ворлд конкорд“ који се 1954. преломно крај обала Енглеске. Спасиоцима је пошло за руком да одвуку у ироку луку Белфаст само задњи део брода. Прамчани део вода је занела на стене ирске обале и он је ту ускоро потонуо. Тек после 12 дана он је подићнут са морског дна и довучен у Антверпен. Из Белфаста је после четири месеца, колико је трајала поправка, одвучена и друга половина танкера.

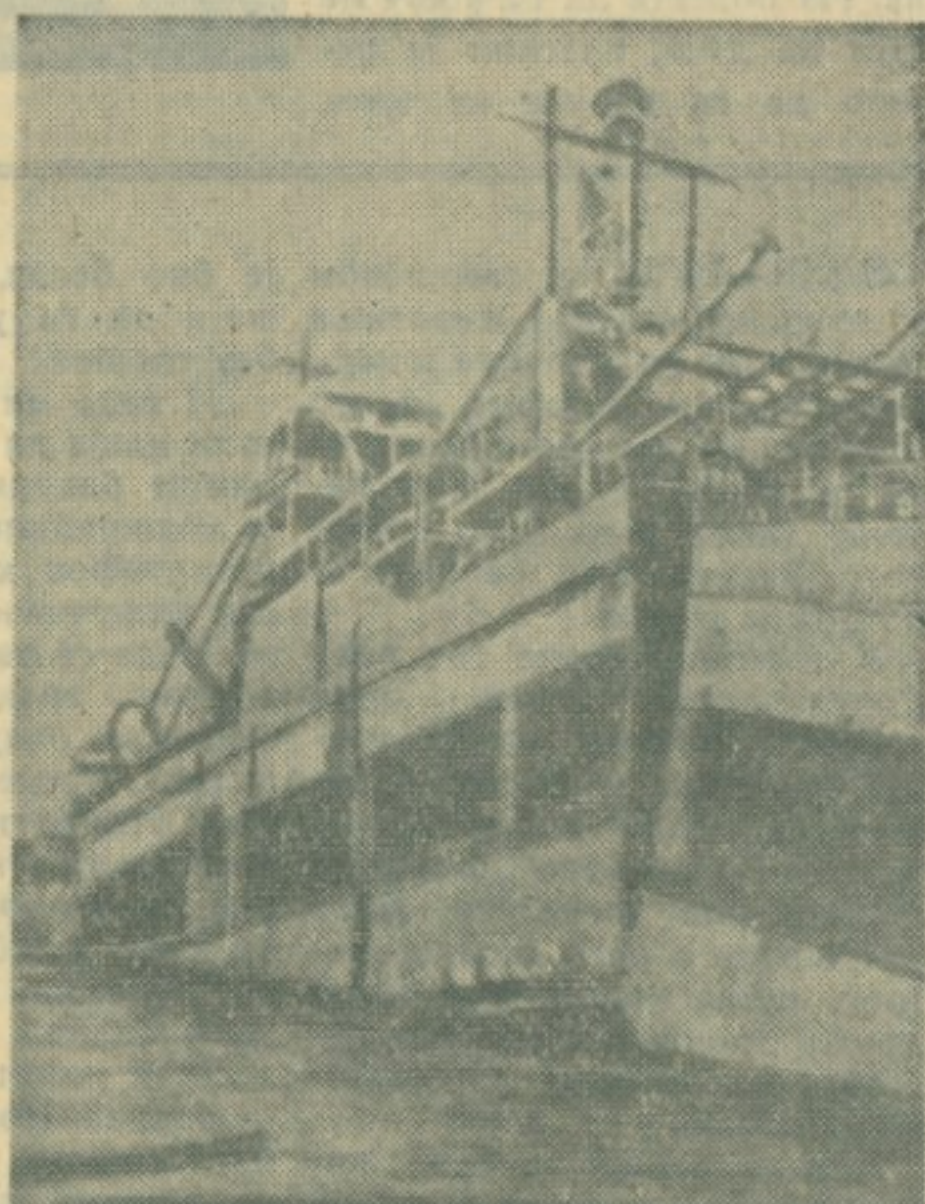
Протекло је десет месеци. Завршено је са компликованим ремонтом и танкер „Ворлд конкорд“ поново је запловио. Да би поправили погрешку, бродоградитељи су ударили закивке крај неких од заварених шавова, а

на најоптерећенијим местима трупа поставили допунске спојнице.

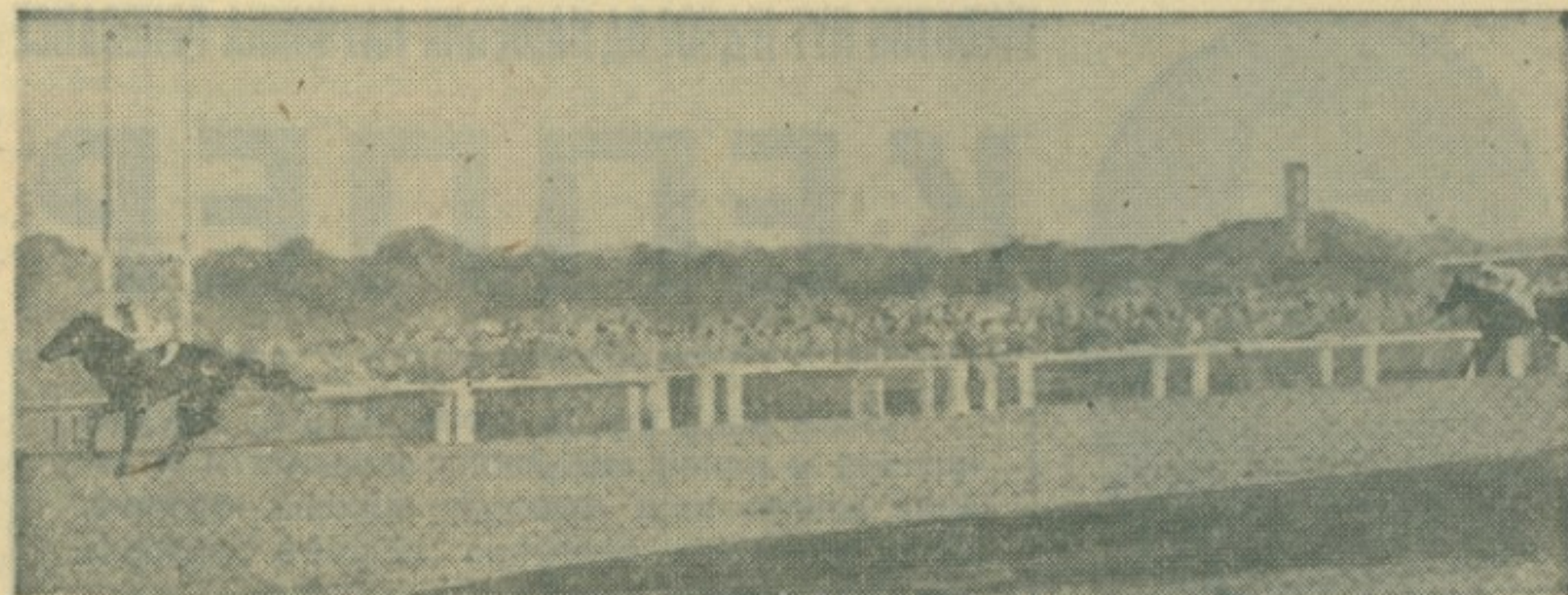
Иста судбина задесила је 1961. године и амерички танкер „Панн-Рид“ носивости 16.700 тона крај рта Гатерас. Он је био саграђен 1943. године у једном бродоградилшту државе Алабама. Оба дела танкера су потонула. Погинуло је седам морнара.

Истрага је установила да се брод налазио у лошем стању. На трупу брода било је пукотина а на многим местима заварени шавови су били раскинути.

У штампани су неке од ових катастрофа објашњаване као „непредвиђене случајности на мору“. Међутим, у већини случајева били су криви они који су упркос правила о безбедности дозволили пловидбу очигледно оштећених и погрешно конструисаних бродова.

НАЈБОЉИ НА ТРКАЧКОЈ СТАЗИ

ИТАЛИЈАНСКИ ШАМПИОН РИВО ПРИЛИКОМ СВОЈЕ ДРУГЕ ПОВЕДЕ У НАЈВЕЋОЈ ТРЦИ НА ОБВЕТУ „АРК Д ТРИОМФ“

Тркачка грла која данас у У приплоду је дао 350 потомака, који су, добила преко 2.000 трка. После смрти извршена је аутопсија овог чудесног коња: срце му је тежило шест и по килограма.

Коњички спорт у Француској развијао се много спорије него код њеног острвског суседа. Тек 1853. године формирано је „Друштво за оплеменавање расе коња“, а следеће године изграђен је први хиподром у Шантију крај Париза. Ипак, само десетак година касније француски одгој дао је Гладјатора, најбоље тркачко грло прошлог века. То је био први страни конкурент који је однео „Дерби“ у Епсому који је и данас најцењенији тркачки трофеј у свету.

Гладјатор је био за неколико класа бољи од свих ондашњих пунокрвних коња у Француској и Енглеској, што ће рећи и у свету јер се коњске трке другде нису ни одржавале. Побеђивао је без икаквог напора и остављао своје противнике неколико десетина метара иза себе. Победивши у петнаест трка до-

нео је своје власнику милион франака у злату односно око пола милијарде данашњих динара. Рекорд необорен до данас. Као пастув није дао ниједног потомка који би му био приближне вредности.

За последњих сто година од доба Гладјатора (одређен је 1862. године) одгој тркачких коња добио је огромне размере у целом свету. Током нашег века било је много галопера велике класе, који су се издвајали од других. Међу њима је било непобеђених, али ниједан

се не може назвати „коњем stoleha“. Сви су они имали боље и лошије дане, добијали у оштрим борбама, или су им се догађале незгоде, те губили трке. Ипак, изнад свих на светској ранг-листи стоји италијански шампион Рибо — најбоље тркачко грло које је икада трчало.

Победа овог тркачког феномена никада није долазила у питање. Добио је све трке у којима је учествовао. Када би кретао у финиш остали ривали нису више имали чему да се надају. Увек је био много супериорнији од својих супарника и лако их је побеђивао.

За две године трчања, 1955. и 1956., добио је Рибо шеснаест трка у Италији, Француској и Енглеској, увек за више дужина (једна коњска дужина износи два и по метра) испред осталих грла. Оно што је већ на први поглед запањивало, била је његова мирноћа пре, за време и после трке. Све га је остављало потпуно хладног. Тркачко грло класе Рибоа тешко да ће се икада више појавити. Досада је већ дао два потомка изузетне вредности, која су победила елиту светских галопера у трци „Тријумфална капија“ 1961. и 1964. године.

Крајем XVIII века појавило се у Енглеској тркачко грло изванредних особина звано Еклипс. Све до четврте године ждребац је био тако незгодне худе да нико није смео ни да му се приближи тако да је стартовао тек у петој години. Трчао је само две године и победио у свих двадесет трка у којима је учествовао. Остављао је такмаце за 200 па и 300 метара иза себе на стази од пет километара.

Власник Еклипса почео је да добија анонимна писма пуна претњи. Други власници, публика, букмекери, сви су били против овог коња — зато што им је кварно рачунало. Из бојази да се коњу не што не деси, власник је решио да га повуче из трка.

ПРВО НЕПОВЕДИВО ТРКАЧКО ГРЛО ЕКЛИПС

Нови начин пецање туне

Поред калифорнијске о-бале туне се лове на један сасвим нов начин. Неки пе-царош је дошао на интере-сантну идеју. Обратио се једној великој фабрици боја да му да специјалну боју. Од ње је требало да начини неку врсту завесе у води пред којом би се рибе зауставиле. Компанија је стварио направила такву мешавину боја која се као „бомба“ баца на дно

одакле се уздиже увис као завеса. Да ли због мириса боје или нечег другог тек туне беже од те завесе. Ако се таква завеса постави на све четири стране одре-ђеног дела мора, све туне се збију у гомилу и онда их није тешко хватати. Још није утврђено да ли и друге врсте риба реагу-ју као и туне. Ако то буде тачно настаће права рево-луција у рибарству.

ЗАХВАЉУЈУЋИ савршеном имитирању гласова животиња снимљеном на плочама и маг-нетофонским тракама, данас није тешко намамили животи-њу и убити је ако је у пи-тању дивља звер, само је фо-тографисати или се просто поиграти са њом.

У Америци стиче свз већу популарност један нови „спорт“: помоћу малих грам-мофона може се „позвати“ би-ло која дивља животиња на „чашицу разговора“, фотогра-фисати или успрелити. Било да се ради о рису, лисици, ко-јоту, пуми, јелену или којој другој животињи, све оне на-седају такозваним „Стјуарто-вим плочама“.

Али не варају се само жи-вотиње, већ и људи и птице. Када се ловац нађе сам негде у дивљини и зачује завијање гладних вукова почне му се коса дизати на глави. Он не сања да то неки пријатељ са-кривен у жбуњу са малим грам-мофоном или магнетофоном на батеријски погон тера ше-гу са њим.

И раније је било познато да има људи који тако ве-што имитирају гласове животи-ња или цвркут птица да и саме животиње не могу да их разликују од правих и почи-њу да одговарају на њих. Ис-кусни ловци користили су се у прошлости тим подражава-њем да би открили плен. Али никоме до сада није пало на памет да сними оригиналне гласове животиња и птица и да их онда користи за хва-тање других животиња.

На ту идеју дошао је Џон Стјуарт, иначе пилот који има малу живинарску фарму у варошници Вацо, у Тексасу. Једног јутра пробудила га је цика пилића. Он је појurio напоље али је само могао да види леђа једног ракуна који се удаљавао носећи у зубима пиле. Ракун се био толико осмелио да је почео чак и по-дану да коље пилиће. Стјуарт

је био бесан, али сви поку-шаји да га убије остали су безуспешни.

„И тада ми је случајно си-нула идеја да покушам да на-мамим ракуна. Поставио сам у кокошарнику један мали магнетофон који се аутомат-ски укључивао на јаче звуко-ве. Када се ракун следећи пут појавио, трака је верно за-бележила очајничко пијукање пилића. После тога требало је само утврдити да ли ће ракун насести тим крицима. Ставио сам магнетофон мало подаље од куће, у жбуњ, и пустио га да понавља очајничко пију-кање пилића. Нисам чекао ни десетак минута на разбојника — ракуна. Пошао је право ка магнетофону. Имао сам у ру-ци спремну мрежу и ракун се одједном нашао у њој очај-нички покушавајући да се о-слободи уз дивље крике. Маг-нетофон је и то снимио. Кас-није су вуци и којоти почели да се сакупљају на дивље уз-вике ракуна верујући да је у невољи и да могу лако доћи до плена. Тако су настале плоче са крицима животиња које привлаче друге животиње“, каже Џон Стјуарт.

Пуних седам година он је провео многе часове, дане и недеље стрпљиво седећи тамо где се појављују поједине животиње да би снимио њихове гласове. За тих седам година он је снимио гласове многих животиња и највећег броја птица које живе на те-риторији Северне Америке. Ка да је све то средио он је па-тентирао плоче и почео да их продаје љубитељима животи-ња или ловцима. И многе шко-ле су откупили велик број пло-ча да би изводиле с њацима очигледну наставу.

Љубитељи животиња ко-ристе ове плоче нарочито у зимске дане када многе жи-вотиње и птице страдају од глади: поред грамофона или магнетофона ставе храну и о-презни јелен или плашљиви

ХВАТАЊЕ ЖИВОТИЊА помоћу магнетофона

зец, привучени пријатељским позивом, лако је наћу. Звуци животињских гласова могу се чути и на већој удаљености односно јачина се може регу-лисати.

Снимајући гласове дивљих животиња и птица Џон Стју-арт је доживео и многе уз-будљиве сусрете. Налазио се очи у очи са рисовима, пума-ма, вуковима, медведима, итд.

често удаљен само неколико корака од њих. Он сам нај-радије се сећа овог доживља-ја:

„Од свих животиња чије сам гласове снимао најтеже је

било преварити којоте. Једног дана отишао сам с једним при-јатељем да испробамо плоче које је требало да примаме којоте. Чекали смо сумрак а онда их пустили. Није про-шло ни пет-шест минута, а којоти су се појавили на око 150 метара од нас. Како они ретко нападају човека, то се нисмо много плашили и сву смо пажњу били посветили фото-апаратима, хтели смо да их снимимо. Налазили смо се у шумарку и нисмо могли ви-дети шта се дешава иза нас. Одједном, нешто нас је тре-снуло с леђа тако да смо ис-пустили апарате. Када смо до-шли к себи видели смо других десетак којота који су нам се били неопажено приближили с леђа и који су јурили да стигну до „плена“ пре оних којота који су нам долазили спреда: уплашени почели смо да пуцамо и тако растерали којоте“.

Џон Стјуарт се спрема да крене у Африку и Азију да би и тамо снимио гласове оних животиња и птица којих нема у Америци. Неке филмске ком-паније су га већ ангажовале да им „набавља“ животиње ради снимања а да би им фил-мови били што убедљивији.

Ове плоче у рукама при-јатеља природе и животиња и-ли радозналих ђака имају сво-ју корисну сврху, али шта ре-ћи за ловца који опремљен најмодернијим оружјем на пре-вару домаћи животињу и уби-је је.

ОВОМ ПРИЛИКОМ РАЗВОЈНИК — РАКУН САМ СЕ НАШАО У МРЕЖИ ИЗ КОЈЕ НИЈЕ ВИЛО ИЗЛАЗА

Артиљерци 365. противавионске батерије поручника Ивана Пјанзина извршавајући борбени задатак извели су један од најхрабријих подвига великог отаџбинског рата:

ПОСЛЕДЊИ ПЛОТУН БАТЕРИЈЕ ХЕРОЈА

Јула месеца 1942. године за време трећег немачког напада на Севастопољ, поручник Иван Пјанзин и комесар Уваров обилазили су на положајима своју 365. противавионску батерију. Пјанзин је управо тога дана примио дужност командира ове батерије, смештене на најистуренијем делу фронта, на koti 60. Пјанзин је разговарао са сваким борцем своје батерије. Комесар Уваров је само једном реченицом представљао командира:

— Поручник Пјанзин, из 80. батерије.

То је било довољно борцима, јер је 80. противавионска батерија за неколико месеци оборила 21 немачки авион и њен командир је био познат целом Севастопољу. Обилазак положаја био је кратак. Изненада је страшна артиљеријска ватра потресла koti 60 и претворила је у буктињу. Био је 13. јул. Починао је трећи немачки јуриш на браниоце Севастопоља. Пјанзинова противавионска батерија ухватила се у коштак са немачким тенковима и војницима. Изненада, немачки бомбардери су прелетели батерију у бришућем лету и засули је бомбама. Два оборена бомбардера експлодирала су недалеко од батерије.

Пјанзин је изванредно командовао, и храбро и добро. Немачки јуриш је заустављен. Погинули немачки војници прекрили су подножје коте. Ниједан непријатељски војник се није пробио до батерије. Борци су били одушевљени својим командиром батерије, поручником Пјанзином.

Било је страшно

Немци су направили мали предах, прикупили цео батаљон војника и под заштитом тенкова поново пошлИ у напад. Пјанзинова батерија је ћутала. Пустили су Немце да дођу десетак метара до положаја топова. Онда је загрмела Пјанзинова команда:

— Шрапнелом по непријатељу! Паљба!

Сцена је била страшна. Киша челика изненада се сручила на непријатељске војнике. Половина немачког батаљона била је избачена из строја и Немци су морали да залегну и да привремено одустану од јуриша. Увече је непријатељска тешка артиљерија без престанка тукала Пјанзинову батерију на koti 60, све до зоре.

Нешто пре сванућа немачка пешадија уз тутавау тенкова и митраљеза наставила је напад под заштитом димне завесе. Борци који нису били заузети око топова по-

шли су у противнапад на непријатеља. Секретар партијске организације Безовников, пробио се кроз димну завесу до групе немачких војника, који су сада нападали у густим редовима. Активирао је ручну бомбу и заједно са њом бацио се међу Немце. Његов пример су следили и подофици Шкода и Нагорјански.

Борба је била све жешћа. У батерији је остало око двадесетак бораца и само два топа из којих се могла отворити ватра. Пјанзин је из једног топа тукао немачке тенкове док су остали борци бомбама и пушкама бранили топове на које су немачки војници насртали. После више од два часа борбе прса у прса, остало је само неколико бораца. Пјанзинове храбре батерије. Подофици Данич је сачекао немачке војнике да приђу једином топу који је још био исправан. Онда је испалио последње зрно. То је био последњи плотун на непријатеља. Група непријатељских војника је била покочена, али напад није престајао.

И Данич је бомбом улетео међу непријатеља. То су учинили и последња четворица бораца који су преживели све нападе.

„Другови, пуцајте на нас“

Секретар комсомолске организације Чирва херојски је погинуо бранећи свој топ. Убио је десетак немачких војника, а затим је и сам пао по кошени митраљезом. Чирва је био последњи борац који је погинуо на koti 60. Командир храбре 365. батерије поручник Пјанзин остао је сам, изрешетан меџима. Налазио се у бесвесном стању. Виша немачких војника повратила га је из несвести. Испалио је неколико рафала из аутомата на групу немачких војника, а затим је почео да се повлачи према свом командном месту.

Радио-станица батерије била је од Пјанзина удаљена само неколико корака. Намеравао је да позове свој пук и обавести команданта да је задатак извршен и да батерија више не постоји. Послед-

њом снагом, успео је да дохвати микрофон радио-станице и да се јави својој команди.

— Другови, батерија више не постоји. Сви су изгинули. Пуцајте на нас! Отворите ватру на koti 60, чујете ли ме? Отворите ватру по нашим положајима: овде се налазе фашисти!

Оставио је радио-станицу. Прошло је само неколико минута у дивљању немачких војника. Далекометни топови великог калибра из дубине одбране Севастопоља затутњали су. Кота 60 је задрхтала од силних експлозија. Ниједан метар земље није остао поштеђен. Челик, земља и те-

ла немачких војника летели су кроз ваздух. Ниједан немачки војник на koti 60 није остао жив. Кота је опет остала слободна. Сутрадаш су дошле нове совјетске јединице које су је поселе и наставиле херојску одбрану, коју су Пјанзин и његови борци започели.

НАЈВЕЋА БРАНА ЕВРОПЕ ПОДИЖЕ СЕ НА ДУНАВУ. ХИЉАДЕ РАДНИКА АНГАЖОВАНО ЈЕ НА ОВОМ КРУПНОМ ПОСЛУ; ПРЕДВИЂЕНО ЈЕ И ВРЕМЕ КАДА ЋЕ ПОТЕТИ ПРВИ КИЛОВАТИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, А ЦЕО ПОСАО ФИНАНСИРА НЕКОЛИКО ДРЖАВА.

КАД брана на Дунаву буде готова (сматра се да ће то бити за десетак година) Дунавом ће моћи да плове бродови до Балтичког и Северног мора и Атлантског океана. Пут заједно са од Хамбурга до Цариграда, а дужина тог такваног Европа-канала од Северног до Црног мора износиће 3.400 километара. До нас је од тога способно за пловидбу око 3.200 километара.

Преосталих 200 километара треба да заврши Савезна Република Немачка. Радови су већ започети на неколико страна. Тако се прокопава канал, који треба да веже реке Мај-

ДУНАВ ВЕНА ЕВРОПЕ

ну (код Бамберга) и Алтмиа (код Дитфурта). Пошто се то уради, прокопаће се корито реке Алтмиа до њеног ушћа у Дунав. Тиме ће се оспособити Дунав за пловидбу великих бродова до Регенсбурга. Савезна Република Немачка инвестираће у ове послове преко 1,5 милијарду марака.

Више од 120 година постоје каналска веза између Мајне и Дунава. То је Лудвигсканал, назван по Лудвигу — Баварском. Овај водени пут води преко стотину устава. При том се делимично користе реке Алтмиа и Регниц. Канал су, због тога што је прилично плитак, углавном користили мањи бродови. Европска привреда је још почетком овог века, у време кад је доживљавала нагли развој, захтевала изградњу правог, много већег канала који би омогућавао пловидбу бродовима и до 1500 тона носивости. Тако су 1921. године ударени темељи за рајско-мајски и дунавски пловидбени пут за ве-

лике бродове. Својевремено је изграђен и мајнски канал за пловидбу до Ашафенбурга да би 1942. године био продужен преко тринаест степенских брана. По завршетку другог светског рата изграђена је деоница: Вирцбург — Китцинген са пет степенских брана. Године 1959. пуштен је у саобраћај део Китцинген — Бергенхајфелд, код Швајцурга за четири степенске бране, а 1962. завршен је и део воденог пута Бергенхајфелд — Бамберг са пет степенских брана. Кад се заврши овај део трасе моћи ће бродови са шлеповима натовареним и до 1500 тона да пристају на крајњој граници Бамберг и то у току целе године, без обзира на јаке падавине или суше од неколико недеља.

Огромни багери почели су 1959. године да дубе у баварском земљишту ровове за будући Европа-канал. Између градова Бамберга и Нириберга, који су међусобно удаљени око 60 километара, бродо-

ви ће морати да се пењу преко седам степенских брана више од 80 метара. У зиму 1969. године и Нириберг ће имати своје пристаниште. Нирибершко пристаниште добиће три велика базена (100x400 метара), затим један мањи базен, и кејеве у укупној дужини од преко десет километара.

Изградња овог горњег тока Дунава налази на тешкоће. Најкомпличованији део у изградњи канала налази се између Нириберга и ушћа реке Алтмиа у Дунав. На овом делу дугом око сто километара бродови ће имати велике услове. За изградњу овог дела канала предвиђен је рок од десет година. У том периоду биће завршен и канал који спаја Елбу са Мителанд-каналом код Артенбурга, па ће и Хамбург добити везу са Дунавом, односно с Црним морем.

Кад све буде завршено Европа-канал ће везивати земље западне Европе са земљама источне. Трговински водени пут ићи ће од Холандије, Белгије, Швајцарске, Савезне Републике Немачке до Аустрије, Чехословачке, Мађарске, Југославије, Румуније, Бугарске и Совјетског Савеза. Ради се и на пројекту за изградњу једног европског канала који би спајао Одру са Дунавом. Траса овог канала још није постављена, али је сигурно да би требало да он води од горњег Дунава кроз Шлеску, Чешку, Моравску до реке Марч.

ЗА МАЛЕ МАТЕМАТИЧАРЕ

Два пријатеља, Тодор и Петар, сваког првог у месецу купе у трафици укупно 25 кутија цигарета. Од тога Тодор узме 15 кутија, а Петар 10. Тодор пуши дневно по 10 комада, а Петар свега 6. После колико дана ће оба пријатеља имати исти број цигарета.

Решење:

15 и 10

ОПВОРИ ОЧИ

ИГРА МОРЕ — ПЛАНИНА

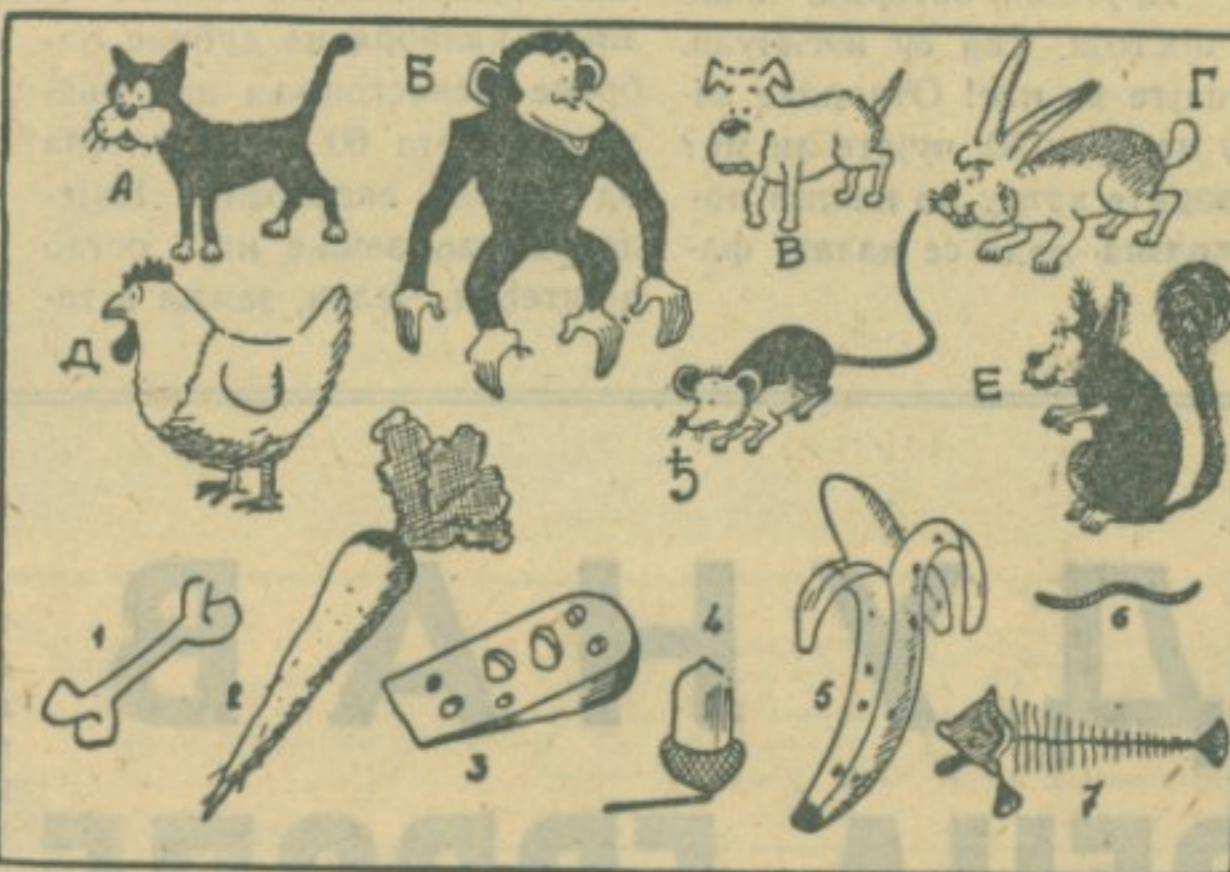
Свака од ове две слике има по четири детаља који у ствари припадају другој слици. Откријте који су то детаљи који се налазе на слици 1 а припадају слици 2 и обратно. Уколико нисте сигурни ево одговора:

Слици 1 не припада орао, камен-мењаш, један од штапова који држе мрежу и цвет бела-рада.

На слици 2 сувишан је светлионик, капа за купање коју има на глави дечак, лопта на његовим леђима и лопатица за песак коју преко рамена носи девојчица.

ЈЕДНА АНКЕТА О АЛКОХОЛУ

У једној швајцарској школи, ученицима између 12 и 16 година, постављено је питање да ли им је неки од наставника говорио о алкохолу и његовој штетности по људски организам. Од 223 анкетираних, 211 дечака и девојчица одговорили су да им ниједан наставник није пружио такво објашњење. Од 122 ученика у деветој години 93,4 одсто њих такође су негативно одговорили. Анкета је проширена и на једну трговачку школу: 89,3 одсто — то јест око 59 ученика (19 година) изјавили су такође да им за све време школовања нико од наставника није поменио колико је алкохол штетан по здравље.

ШТА КО ЈЕДЕ?

На слици видите седам животиња и испод њихове омиљене посланице. Која је посланица намењена којој животињи? Животиње су обележене словима, а посланице бројевима. Ви свакако знате шта највише воли маца, а шта веровица. За наше најмлађе читаоце ипак дајемо одговор.

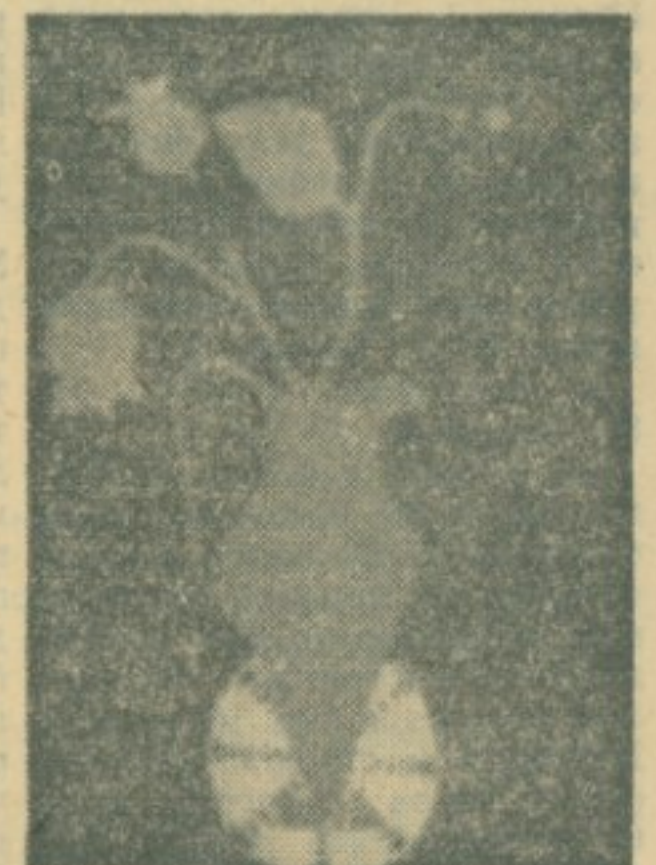
Решење:
А = 7, Б = 5, В = 1, Г = 2,
Д = 6, Ђ = 3, Е = 4.

„МОРНАРИ“ — рад Миленка Стојнића, ученика VIII разреда основне школе „Јован Јовановић Змај“ — Сремска Митровица

ЗЕЛЕНИ ШТЕЖИ са КОНКУРСА

Бачки пртежи у овом броју, као и они раније објављени у овој рубрици, награђени су са по 1.500 динара. Награде ће бити достављене поштом.

„МРТВА ПРИРОДА“ — рад Снежане Пухаче, ученице VI разреда основне школе — Рипањ, Колонија бр. 115, код Београда.

„КИША“ — рад Миленке Маћек, ученице III разреда основне школе „Јанко Челик“, — Стара Пазова.

НАПРАВИ САМ

УКРАСИ ОД СЛАМЕ

да послужу и за јелку. Прави се од две скупљене и једнаке по дебелини свежњне сламе.

За њу је потребно да имате 40 сламки — од којих је свака исечена тако да буде дуга по 35 сантиметара, и још влажна (јер је пре тога била дуга потопљена у води).

Напре узмите 20 сламки. Сплештите сваку по средини и повежите их као што видите на слици број 4. Затим узмите једну памучну врпцу у јаркој боји, провучите је око једне сламке, а затим је даље провлачите, час испред а час иза сваке наредне сламке (слика број 5). На тај начин свака од сламки ће чврсто стајати а од врпце ће се направити прстен са пречником од 4 сантиметра. Кад врпцом оплетете круг, вежите оба краја врпце за сламку од које сте почели да је провлачите.

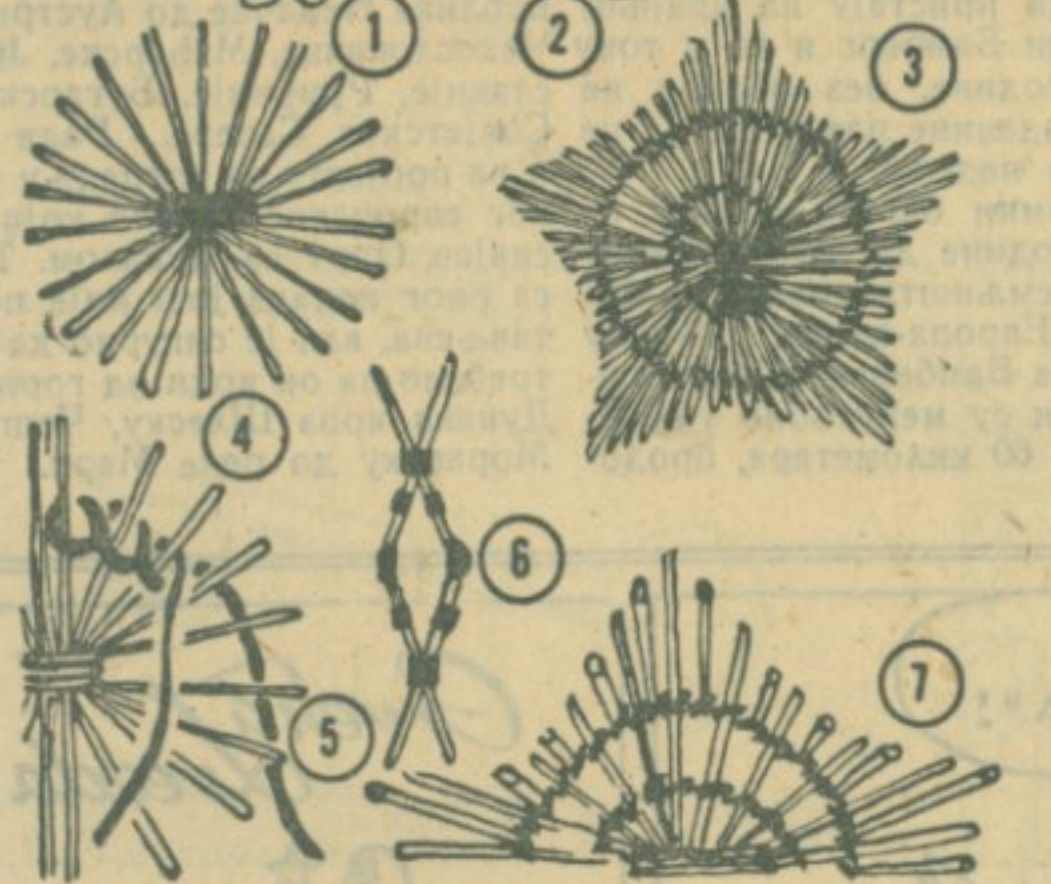
Сад узмите преосталих 20 сламки и са њима поступите на исти начин као и са првим. Затим обе групе сламки ставите једну на другу и почните да провлачите другу памучну врпцу, узимајући час једну сламку од горњег дела, а час другу из доњег.

Слика број 6 показује вам како изгледа пресек обе групе сламки привезаних заједно.

Кад завршите с провлачењем врпце у другом кругу, маказама опсечите сламку тако да се добије облик звезде. Да би ваш рад што боље изгледао, пре него што почнете да опсечете, направите на папиру облик који желите. Тако вам се неће десити да у последњем тренутку, услед непажње, покварите свој рад.

На слици број 7 видите како изгледа звезда избли-за.

(Наставиће се)

Фински украси од сламе познати су по веома финој изради. Предлажемо да направите ову розету из Хелсинкија као и звезду.

За розету на слици обележену бројем 1 употребите сламу, цепљену и расквашену, а да би вам лакше било да радите претворите преко сваке сламке млаком водом.

Оба краја на свакој од ове три сламке увијте са унутрашње стране, док средњи део сваке од њих треба да остане прав, само раз-личите дужине, да би се до-

били зраци као на нашем моделу.

Затим поставите три сламке једну на другу и савијте их на два једнака дела. Онда узмите две нецепљене али расквашене сламке и лагано их спљештите по средини, савијте и привезите пет сламки заједно (слика број 2). Ово поновите још три пута, а онда све четири дела скупите да бисте начили розету. Овај посао није тежак али је прилично пипав.

Звезда (слика број 3) је такође декоративан украс који ако се лепо обоји може

је у њеној непосредној близини базен у који стално пушта живе рибе. После биоскопске представе посетиоци имају право да 40 минута бесплатно лове рибу из базена. Предузимљивом „Филмацији“ посао је кренуо тако добро да намерава да крајем године поред свог биоскопа сагради још два базе-на.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

Водоравно: 1) француски песник (Стефан, 1842 — 1898), 7) шаховски израз, 8) историски књижевник („Каролина Ријечка“), 10) трагедија француског књижевника Волтера, 12) личност из Шекспирове трагедије „Отелло“, 13) познати немачки историчар (Део, 1795—1886), 15) ози-дана обала, 16) врста и-ловаче, 17) аутомобилска ознака за Ваљено, 19) предлог, 20) знаменито место у старој Грчкој на полуострву Парнаса, 22) грчко слово, 24) фарба, 26) место на полуострву Пелопонезу, 27) река у Бо-сни, 28) кожно обољење, 30) заводни крај Непна, 31) слово латинице, 32) право време (лат.), 34) главни град Башкирске ССР, 36) ураган, 38) ка-рике, 40) област у Ен-гленској, 41) нација, 42) речна острва, 43) бог рата и мира код старих Римљана, 44) лична за-мисао.

Усправно: 1) опера Бахома Пучинија, 2) главни град Грчке, 3) самотгласник и сугласник, 4) са-времени северноамерички филм-ски редитељ (Николас), 5) тама, 6) роман Оливера де Балзак, 7) држава у Јужној Америци, 9) бо-гања јутарњег руменила код старих Грка, 11) иницијали нашег књижевника („Јазавца пред су-дом“), 14) холандски шаховски велемајстор, 18) споменар, 20) део посуде, дно, 21) јединица за мерење гласа и јачине шумова, 22) иницијали нашег књижевни-ка („Коштан“), 23) кретање во-де, 25) иницијали нашег књи-жевника („Царева краљевина“), 29) узвик, 30) град у Францу-ској, 32) водено пространство, 33) име књижевника Ковачића, 35) главни град Гане, 37) скраћени-ца за рукометни клуб, 39) веома дуг временски период.

	1	2	3	4	5	6	
7			8				9
10		11		12			
13			14		15		
16			17	18		19	
20			21				
22		23		24		25	
26				27			
28			29				
30			31		32		33
34		35		36	37		
38			39		40		
41					42		
43					44		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Чапајев, 7) лав, 8) болит, 10) арак, 12) нана, 13) колор, 15) Мол, 16) оба, 17) ОК, 19) Гн, 20) сквер, 22) риба, 24) аван, 26) осам, 27) рода, 28) трост, 30) ир, 31) мп, 32) пре, 34) рен, 36) атест, 38) алот, 40) акта, 41) катар, 42) Авр, 43) Цер, 44) оро.

Усправно: 1) Чаробни стре-лац, 2) Авала, 3) аб, 4) јон, 5) Елам, 6) виноградарство, 7) ла-ко, 9) Дали, 11) ко, 14) рок, 15) кварт, 20) самуи, 21) ево, 22) ро, 23) Вар, 25) на, 29) Сна, 30) Ипак, 32) пекар, 33) етар, 35) ноте, 37) та, 39) дар.

А ечак се веома уз пади-
ну високим стена у чи-
јем се подножју разви-
јају океански таласи. Скакао
је са испуста на испуст, ди-
зао се до новог упоришта
снагом својих руку. Најзад
је, стигавши до врха, стао на
малу зараван где се налазила
мала капела.

Одозго се видео читав Ака-
пулко. Црвени и зелени кро-
вови малих гостионица шаре-
не се на сунцу. Огромне ста-
клене коцке — модерни хо-
тели — блистају окупани сун-
чевим зрацима.

— Хеј, Франциско! Шта је,
да ниси заспао? — позвао је
дечака његов пријатељ Ер-
нандо.

Франциско је погледао до-
ле. Нешто улево, између две
стене, стајао је у ували рес-
торан „Мирадор“. На његовој
тераси тискали су се туристи
— „Американоци“.

Дечак се спустио на колена
пред капелом.

— Помози ми, света дево
Маријо. Пренеси ме изнад о-
штрих шиљака, дај да срећ-
но стигнем до воде...

Затим је пришао ивици за-
равни и испружио руке. У рес-
торану се разлегло пригуше-
но и стравично добовање до-
боша. Франциско је волео тај
звук: сви мишићи би му се
затегли, тело постајало лако
и послушно.

Франциско је раширио ру-
ке, снажно се отиснуо са сте-
не и секући грудима ваздух
полетео наниже. Летео је уз
саме оштре литице које су,
као, можеви, могле да му ра-
спарају тело.

Али је Франциско, као и
сви скакачи из Акапулка, са-
вршено владао вештином „ле-
та“. Његово тело било је сад
паралелно са земљом; он је
као птица „пловио“ кроз ваз-
дух. Приближавајући се води,
Франциско је променио поло-
жај тела: испружио је руке уз
главу и, као иглица, заронио
у воду!

Бубањ је умукла, над ува-
лом је зацарила тишина. Љу-
ди на хотелској тераси су за-
мрли:

— Испливаће? Неће испли-
вати?

Најзад се над водом поја-
вила Францискова глава и на
тераси се разлегла плеска.
Франциско је допливао до
подножја стене и другови су
га брзо извукли из воде. Сте-
не, небо, вода — све му се
окретало пред очима, у грлу
му се скупљала мучнина. Дру-
гови су га овлаш придржава-
ли — познавали су они то
стање: сваки од њих осећа се
тако после скока.

Франциско се смешио. Знао
је да га сви гледају, фотогра-
фишу. Скупивши остатке сна-
ге, испео се до бетонизаног
платоа испред ресторана.
Франциско није знао енгле-
ски али је те речи одлично
разумео јер их је слушао по-
сле сваког скока: „Браво, де-
рван! Јунак си! Окрену се
према сунцу. Стоп. Снимићу
те за успомену!“

На улазу у ресторан скака-
ча је чекао сопственик хоте-
ла. Некад је био боксер и
нос му је био опљаштен. Он је
увећ после скока позивао
скакаче у ресторан да би их
представљао публици. Гости
су били задовољни, а и деча-
ци такође јер им је после
представљања газда плаћао и
водио их у кухињу да се за-
ложе.

Портир је отворио пред
Франциском велика стаклена
врата. Босе ноге остале су
меки саг. У свакој другој
прилици Франциску не би до-
зволени ни да привику у рес-
торан. Али, сада је ишао са
газдом и портир се чак дубо-
ко наклонио.

Газда је плеснуо неколико
пута длановима и рекао: „Да-
ме и господа! Дозволите да
вам представим храброг мек-
сичког младића који вас је
све запаљено својим скоком
са стене“.

Праћен сопствеником хоте-
ла, дечак је ишао између сто-
лова. Сви су га радознано по-
сматрали. Неки су му давали
новац.

— Храбар си ти момче! —
пијано му је довикнуо неки
човек и, плунувши на банк-
ноту од једног долара, при-
лепио је Франциску на груд-
ли. — Орден за храброст. Ха-
ха-ха!

Франциско је зажедео да
баци тај папир али га је ипак,

ПОСЛЕДЊИ ТАРЗАНОВ СКОК

обрисавши га о гаице за ку-
пање, стиснуо у шасти. Тамо
доле крај стена чекали су де-
чаци, његови пријатељи, ска-
качи с Кебраде. Додуше, нису
више сви скакали. Страхоти-
ни удари главом о воду не
пролазе без последица. Ето
његовог друга Ернандо: нема
још ни двадесет и пет годи-
на, а већ није више у стању
да скаче. Сада он скупља но-
вац од посматрача, води пре-
говоре с хотелијером — јер
се захваљујући скакачима
број хотелских гостију знат-
но повећао — и уопште, по-
маже својим друговима. Ска-
качи имају свето правило:
сав новац дели се између
свих њих на равне делове, јер
сви су они подједнако сиро-
машни.

— Дођи овамо, мали — за-
чуо је Франциско женски
глас.

Газда га је гурнуо лактом
Франциско је коракнуо према
столу.

— Па он је скоро дете! Ка-
кво дечје тело. Кажи, мачи,
да ли ти је било много стра-

је на сав глас мушкарац који
је малчице Франциску „зале-
пио“ орден. — Кладим се у
пет стотина долара!

— Стављам хиљаду да ће
скочити — мирно је одгово-
рила жена.

— Неће. Дајем хиљаду и
сто долара.

— Дајем још двеста! — чуо
се висок глас човека са сусед-
ног тола.

— Хиљаду пет стотина!

— Хиљаду осам стотина!

— Хајдемо — рекао је га-
зда повукавши Франциску. —

Тебе су већ заборавили.

Он се радовао распри која
се заподела у ресторану. То
је права сензација. Сутра ће
тога да се дочепају новине
и — то ће довести нове госте
у „Мирадор“.

— Треба му објаснити да
је опасно скакати са стене!

— покушао је Франциско да
се успротиви. — Треба позна-
вати све избочине на стени,
треба умети лебдети у ваз-
духу, јер литица није окоми-
та.

шно док си летео с главом на
доле?

— Страшно! — потврдио је
Франциско.

— Набијај цену! — викнуо
је висок млад човек који је
седео са истим столом.

— Не, синоре! Ја од вас не
тражим новац. Али је заиста
страшно. Не молимо се ми
тек тако деви Марији.

— Зар ће он мени да при-
ча шта значи скакати са ви-
сине од четрдесет метара? —
Мушкарац се засмејао. И сви
унаоколо су се насмејали. —
Ја сам скакао и са стене више
од ове.

— Можда, сењор — сагла-
сно се Франциско — али је с
Кебраде страшно скакати.

— Мали, — поново је рекла
жена, — јеси ли гледао филм!

— Тарзан“.

— Јесам.

— Е па, шврло, пред тобом

је лично Том Хамерсет — Тар-
зан. (Том Хамерсет је поред
Цона Вајсмилера и осталих
играо у низу филмова о Тар-
зану). Томе, викните по тар-
зански.

Мушкарац је саставио длан-
ове и крикнуо:

— Сала је запљескала.

— Чујте, Томе. Покажите
тим дечама шта је прави
скок. Ви ваљда можете да ско-
чите с те Кебраде?

— Свакако, драга.

— Сењор, — узбуђено се
умешао Франциско — опасно

је скакати с те стене. Поје но-
што се усулимо да скачемо с
њеног врха, ми дуго скачемо
с најниже избочине, затим са
средње и, најзад, одозго.

— Нећете успети да скочите

мада сте шампион! — викнуо

Полиција против »древних Германа«

Пре осам година четрдесето-
годишњи Хелмут Кирибауер
из Корнебург, у Аустрији од-
лучио је да се потпуно одрек-
не благодети цивилизације.
Заједно са женом „одметнуо“
се у шуму и настанио у коли-
би начињеној од прућа. Кири-
бауер је пустио браду, одба-
цао је одело и огрнуо се жи-
вотињском кожом, променио
је име у Ајф и почео да жи-
ви животом древних Германа.

Његова жена Гудрина је за то
време донела на свет седморо
деце. Бивши инжењер научио
је да се бави примитивном
земљорадњом, ловом, риболо-
вом и прикупљањем дивљег
меда. Своје производе разме-
њивао је са околним станов-
ницима.

Хелмут Кирибауер живео је
у шуми нешто више од осам
година а онда су се власти
сетиле да је Ајфов начин жи-

вота изазов друштву и одлу-
чиле да га врате у цивилиза-
цију. Против породице „древ-
них Германа“ иступила је по-
лиција и наредила им да на-
пусте своје склониште у шу-
ми наводећи као разлог да от-
ворено огњиште у њиховој ко-
либи може да буде узрок шум-
ског пожара. И поред Ајфов-
вих протеста, старогерманско
право показало се слабијим од
савременог грађанског и нео-

— Мали мој, — потапшао
га је газда по рамену — ско-
чити с те стене Тому Хамер-
сету је исто што и устати са
столице! Зна он шта ради и
згрнуће паре о којима ми не
можемо ни да сањамо. Хајде
у кухињу да једеш...

Франциско још није био ни
испразнио тањир када је неко
од келнера рекао да се опкла-
да подела на 7.000 долара и
да је Тарзан већ кренуо.

Дечак је скочио од стола и
истрчао на терасу. Видео је
како се Том Хамерсет већ пе-
ње уз литицу. Чинио је то
спретно и лако, као на фил-
му. Чак и издалека видели
су се еластични мишићи на
његовим рукама и ногама.
Франциску је дажнуло на ду-
ши. „Он је, вероватно, скакао
и са стене страшније од ове
наше“.

На великој хотелској тера-
си тискали су се људи. Мно-
ги су у рукама држали кино-
камере, а жена која је била са
Хамерсетом имала је доглед.
Понекад га је склањала са
очију и весело разговарала са
људима око себе.

Франциска су окружили ње-
гови другови — скакачи.

— Шта је, је л' полудео? —
запитао је Ернандо. — Опми-
њали смо га. А он нам је ве-
село одговорио: „Балавци, у-
чите од Тарзана како се ска-
че“.

— Ако скочи платиће му
седам хиљада долара! — од-
говорио је Франциско деча-
цима.

— Лажеш!

— Својим сам ушима чуо.

Најзад је Тарзан стигао до
заравни на врху. Погледао је
капелу, начинио неколико ле-
тих гимнастичких вежби и на
једном је громко по тарзан-
ски крикнуо.

Франциско је погледао пре-
ма тераси: жена с догледом
је ликовала.

Тарзан је испружио руке и
стравично добовање испунило
је увалу. Замахнувши рука-
ма, одбио се од ивице и —
скочио.

Замрлог срца дечаци су га
пратили погледом. Видели су
како Тарзан покушава да са-
влада своје тело и заузме
хоризонталан положај да би
се макар за секунд задржао у
ваздуху и што више се уда-
љио од литице. Тек тада је
схватио опасност. Али, тело
га није слушало. Није успе-
вао да „полети“. Тарзан је
као камен падао наниже, пре-
ма подножју стене. Не „доле-
тевши“ до воде ударио је дес-
ним раменом о камен, превр-
нуо се у ваздуху и уз плесак
скотрљао се у море.

Не скидајући одело дечаци
су поскакали у воду и извук-
ли Тома Хамерсета. Тарзан је
био мртав.

ТУЂИ ХУМОР

Хтели не хтели морају

У једном малом италијан-
ском граду два фризера се
боре на све могуће начине
да привуку што више муште-
рија. Једнога дана у излогу
једног од њих писало је:

„Код нас шишање стаје 250
лира!“

Сутрадан у излогу његовог
конкурента стајало је следе-
ће обавештење:

„Уместо да платите 250 ли-
ра, дођите да вас ми ошиша-
мо само за 150 лира!“

Следећег дана у излогу пр-
вог фризера стајало је:

„Убеђени смо да ћете сад
морати да дођете код нас да
вам ми уредимо фризуру по-
сле шишања које сте плати-
ли 150 лира!“

Живот у опасности

Последњих година су у мо-
ди вишевице о животињама. Је-
дан од њих је и овај:

У полицијској станици зво-
ни телефон.

— Да ли је то полиција?

— пита један узбуђени глас.

— Да. Шта се догодило?

— Дођите брзо у помоћ!

Један велики мачак је ушао
у трпезарију.

— Шта? И због тога нас
узимајте?

Десте
ли већ
гину

да...

... ботаничари смат-
рају да на свету има
још 100 хиљада неот-
кривених и некласси-
раних врста биљака.

... крв из пресечене
артерије може да брзи-
не и до три метра.

... у Сједињеним А-
меричким Државама
произведе се у току

године око 350 тона
разних пилула за успав-
љивање.

... у близини Њу
Стрејтсвила, у Сједи-
њеним Америчким Др-
жавама, у једном руд-
нику ватра тнја већ
70 година. Земљиште

изнад рудника је од то
га толико топло да та-
мо преко читаве годи-
не, и зими, цвета цве-
ће.

... у близини Бусау,
у Гвинеји, у западној
Африци, постоји чес-
ма са пет цеви. Првог
дана, вода тече само
из једне цеви, другог

дана из две, трећег из
три, четвртог из чети-
ри, а петог из свих пет
цеви. Шестог дана ци-
klus почиње да се по-
навља.

— Али... опасно је! Мој
живот је у опасности...

— Престаните да се измо-
тавате и реците ми ко сте?

— Ја сам црвена рибица!..

Ни он се не осећа
најбоље

Један трећеразредни фран-
цуски глумца да би се иста-
као прича у позоришној ка-
фани:

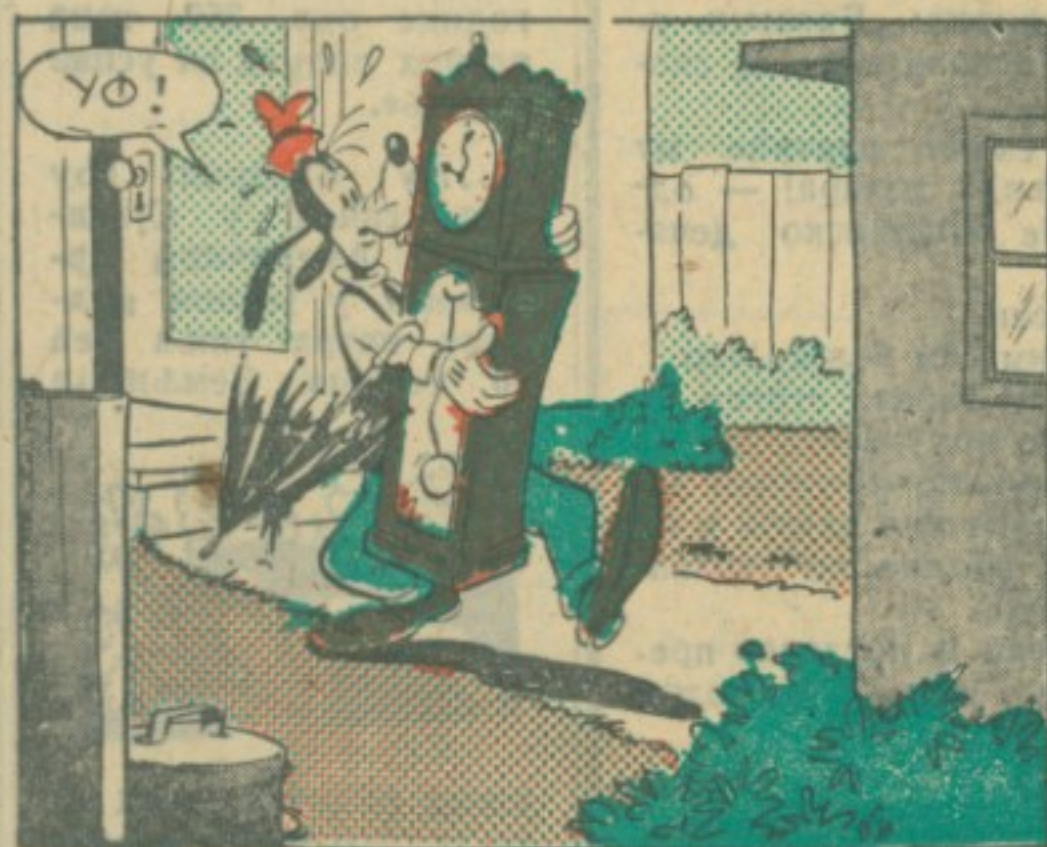
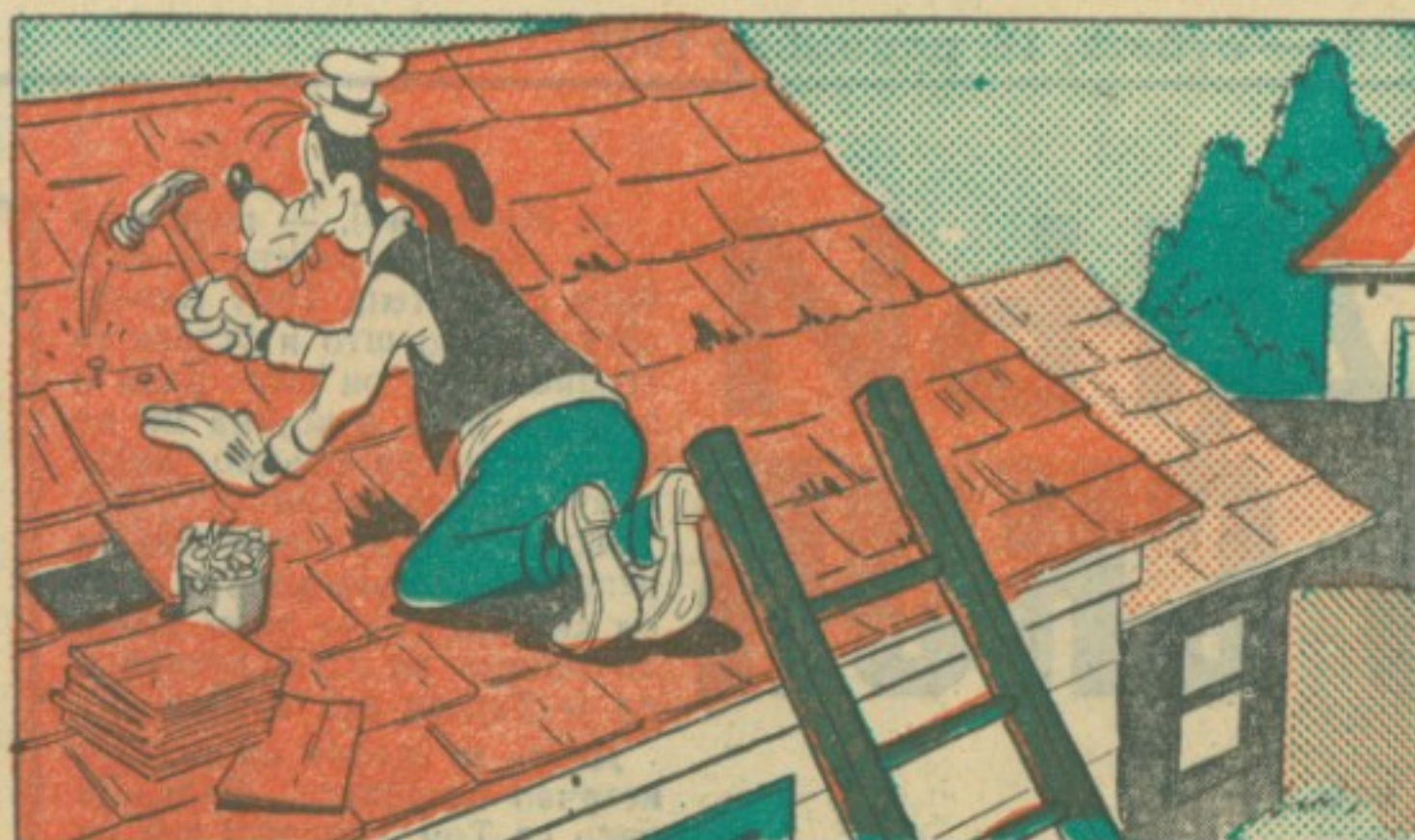
— Стварно се наше позо-
риште у последње време на-
лази у кризи. Ето нема више
ни правих глумаца. Луј Жу-
ве је умро, Жерар Филип је
умро а ни ја се нешто не о-
сећам најбоље у последње
време!..

ГАЈДЕ У ЗООЛОШКОМ ВРТУ

Хијене не подносе звук
гајди док тигрови уживају у
тој музици. До оваког за-
кључка дошао је директор
зоолошког врта у Глазгову
где је пре извесног времена
одржан концерт гајдаша. Па-
пагаји су реаговали на гајде
најпогрднијим изразима који
су се нашли у њиховом „ре-
чнику“. Фоке је музика гајда-
ша узнемирила. А слоници Са-
ри нису ни дозволили да до-
ђе на концерт: она је толико
бојаљива да је уплаши и
најмањи шум.

WALT
DISNEY

МИКИ

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

